

Verohallinnon tilinpäätös vuodelta 2019

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1	Johdon katsaus	3
1.2	Tuloksellisuus	4
1.3	Vaikuttavuus	10
1.3.1	Toiminnan vaikuttavuus	10
1.3.2	Siirto ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	11
1.4	Toiminnallinen tehokkuus	12
1.4.1	Toiminnan tuottavuus	12
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus	12
1.4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	13
1.4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	13
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta	13
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	13
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	16
1.6	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen	18
1.7	Tilinpäätösanalyysi	21
1.7.1	Rahoituksen rakenne	21
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	23
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	25
1.7.4	Tase	25
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	26
1.9	Arviointien tulokset	26
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	26
1.10.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotilastot	27
1.10.2	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	27
2	Talousarvion toteumalaskelma	28
3	Tuotto- ja kululaskelma	31
4	Tase	32
5	Liitetiedot	33
6	Allekirjoitus	43

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Johdon katsaus

Verohallinnon strategian keskeisinä tavoitteina ovat verotulojen turvaaminen, oikeudenmukaisesti toimitettu verotus ja positiivinen asiakaskokemus.

Verovaje arvonlisäverotuksen osalta on viime vuosina ollut Euroopan pienimpiä. Yli puolessa EU-maista on viime vuosina otettu käyttöön lasku- ja/tai kuittikohtainen alvraportointi ja tiukentuneet raportointivelvoitteet ohjaavat petollisia toimijoita niihin maihin, joissa petosten havaitseminen on vaikeampaa kevyempien raportointivelvoitteiden vuoksi. Nykyisen hyvän tilanteen säilyttämiseksi myös Suomen on parannettava alvvalvonnan edellytyksiä. Verohallinto on aloittanut kehityshankkeen, jossa ensimmäisen vaiheen tavoite on lisätä alv-ilmoitusten tietosisältöä ja toisessa vaiheessa tavoitteena on sähköisen lasku- ja kuittikohtaisen tiedon kerääminen. E-lasku ja e-kuitti -tiedot kerätäisiin Verohallintoon suoraan asiakkaiden järjestelmistä rajapintojen kautta.

Sähköinen asiointi on lisääntynyt eri kanavissa, ja asiakaskyselyn mukaan asiakkaat ovat tyytyväisiä saamaansa ohjaukseen ja palveluihin.

Verohallinnon tuottavuus ja taloudellisuus ovat kasvaneet samaan aikaan kun suuret tietojärjestelmä uudistukset ovat vaatineet normaalia suurempaa panostamista kehittämiseen. Henkilöstön työtyytyväisyys on lisääntynyt ja on valtion keskiarvoa parempi. Verohallinnon toimintavarmuus on pysynyt korkealla tasolla ja verotus on toteutettu oikeellisesti ja aikataulussa. Valtion yhteisessä tietoverkossa ja sähköisiin palveluihin tunnistautumisessa on ollut sähköistä asiointia haittaavia häiriöitä.

Nykyiset verotuksen tietojärjestelmät korvataan valmisohjelmistolla vuoteen 2020 mennessä vuosittaisilla käyttöönotoilla. Ensimmäinen käyttöönotto tehtiin vuoden 2016 alussa ja vuonna 2019 toteutettiin varainsiirtoverotuksen ja kiinteistöverotuksen osuus. Hanke päättyy alkuvuodesta 2020. Hankkeen yhteydessä kehitettiin myös toimintatapoja, lainsäädäntöä ja toteutettiin Verohallinnon strategisia kehityshankkeita.

Valtakunnallinen tulorekisteri otettiin käyttöön 1.1.2019 palkkojen osalta. Palkkojen ilmoittaminen tulorekisteriin edellytti muutoksia palkanmaksajien tietojärjestelmiin ja kaikilta osin järjestelmät ja menettelyt eivät olleet kunnossa vielä alkuvuodesta 2019. Tulorekisterissä etuuksien ja eläkkeiden ilmoittaminen ja tietojen jakelu otetaan käyttöön vuoden 2021 alussa.

Vuodelle 2019 otettiin käyttöön uusi ennakonpidätysmenettely, jossa koko vuodelle on vain yksi vuosituloraja. Tämä ja tulorekisterin ilmoituspuutteet muuttivat verotulojen keräytymisen jaksotusta, ja se näkyi veronsaajille tehtävien tilitysten muutoksina.

Johtamista ja kokeilukulttuuria on edistetty erityisesti hyödyntämällä kokeiluja ja ketterää uudistumista tuloksellisuuden parantamiseksi.

Verohallinto on jo usean vuoden toteuttanut toimitilakonseptiaan. Uusilla toimitiloilla ja etätyöllä saadaan aikaan säästöjä, lisätään työtyytyväisyyttä ja vähennetään ympäristön kuormittamista.

1.2 Tuloksellisuus

Asiakasmäärät

Verohallinto huolehti vuonna 2019 seuraavien asiakasmäärien palvelusta ja valvonnasta:

Asiakasryhmä	Vuosi 2017	Vuosi 2018	Vuosi 2019	Muutos 18–19 %
Henkilöasiakkaat	5 064 997	5 122 677	5 098 477	-0,47 %
Henkilöasiakkaista rajoitetusti verovelvollisia	160 045	169 401	136 447	-19,45 %
Maatalouden harjoittajat	139 015	110 625	110 883	0,23 %
Yritysasiakkaat	213 636	234 253	236 934	1,14 %
Yhteisöasiakkaat	433 788	440 754	450 998	2,32 %
Liiketoiminnasta alv-velvolliset	315 218	326 883	339 274	3,8 %
Alkutuotannosta alv-velvolliset	265 506	265 247	272 196	2,6 %
Säännölliset työnantajat	123 749	121 639	119 892	-1,4 %
Satunnaiset työnantajat	120 592	120 543	118 770	-1,5 %

Taulukko 1: Asiakasmääriä 2017 – 2019

Gentaxiin siirtymisen yhteydessä asiakaspoiminta on muuttunut. Tässä vuoden 2018 asiakasmäärät on poimittu vuotta 2019 vastaavalla poiminnalla. Merkittävimmät muutokset koskevat maataloudenharjoittajien ja yritysasiakkaiden määriä. Rajoitetusti verovelvollisten määrän vähennys johtuu rekisterin puhtauttamisesta sellaisista henkilöistä, jotka eivät ole enää työskennelleet Suomessa.

Verotulot ja verojäät

Verotulojen bruttokertymä oli 80,7 miljardia euroa, mikä ei sisällä valmiste- ja autoveron kertymiä. Verotulojen nettokertymä oli 70,4 miljardia euroa, sisältäen valmiste- ja autoveron kertymät. Nettokertymän vertailukelpoinen muutos oli + 2,3 %.

Maksamatta olevia veroja oli vuoden 2019 lopussa 3 521 miljoonaa euroa, laskua 9,8 %. Lasku selittyi ennen kaikkea muutaman yksittäisen ison erän poistumisella verovelkamäärästä.

Maksamatta olevista veroista on arvonlisäveroja 1 636 miljoonaa euroa (46 %), henkilöasiakkaiden tuloveroja 1 309 miljoonaa euroa (37 %) ja yhteisöjen tuloveroja 418 miljoonaa euroa (12 %).

Asiakastyytyväisyys

Asiakastyytyväisyyttä mitattiin Verohallinnon puhelinpalveluista vuoden 2019 aikana puhelinpalvelutapahtuman jälkeen puhelinpalveluun soittaneelle asiakkaalle lähetetyllä tekstiviestikyselyllä kesäkuussa ja syyskuussa. Asiakasta pyydetään arvioimaan asiakaspalvelupuhelusta asiansa ratkaisuastetta ja tyytyväisyyttä palveluun. Kaikkiaan 90 prosenttia (2018: 90 %) asiakkaista koki, että sai asiansa joko vireille tai ratkaistua puhelun aikana (tavoite 90 %). Asiakaspalveluun oli puolestaan tyytyväisiä (arvosana 4 tai 5 asteikolle 1-5) 84 prosenttia (2018: 85 %) kaikista arvosanan antaneista asiakkaista. Kaikkiaan palautetta antoi noin 3 000 asiakasta.

Omavero -palvelussa on uloskirjautumissivulla yksinkertainen fiiliskysely. Vastanneista 79 prosenttia oli sitä mieltä, että asiointi sujui hyvin (vastauksia lähes kaksi miljoonaa kappaletta).

Asiakastyytyväisyyden mittaamisen lisäksi vuonna 2019 tutkittiin asiakastutkimuksilla asiakkaiden asenteita ja ajatuksia liittyen verotukseen ja Verohallintoon. Asenteiden kehitys oli positiivista sekä henkilöasiakkaiden että yhteisöasiakkaiden keskuudessa. Asennetutkimuksen mukaan 96 prosenttia suomalaisista pitää verojen maksamista kansalaisen tärkeänä velvollisuutena. Lähes kaikki vastaajat ovat samaa mieltä siitä, että verojen kerääminen on tärkeää, koska siten voidaan ylläpitää hyvinvointivaltiota ja 78 % tuntee saaneensa vastinetta maksamiilleen veroille. Suomalaisista 80 % maksaa mielellään veronsa ja kokee, että verohallinto valvoo tehokkaasti tulojen ilmoittamista ja verojen maksamista. Suomalaisista 81 prosenttia luottaa verotuspäätöksen oikeellisuuteen. Vastaajista noin kaksi kolmasosaa kokee, että Verohallinto kohtelee kaikkia tasapuolisesti ja se on pystynyt muuttamaan yhteiskunnan mukana.

Lisäksi marraskuussa selvitettiin autoveroasiakkaiden kokemuksia autoveron ilmoittamisesta ja maksamisesta. Vastaajista 94 prosenttia piti käyttöönottoilmoituksen tekemistä helppona, ja 97% vastaajista piti autoveron maksamista helppona.

Veronsaajien asiakastyytyväisyyttä tutkitaan asiakastyytyväisyyskyselyllä kolmen vuoden välein. Edellinen tutkimus toteutettiin vuonna 2017, joten seuraava tutkimus toteutetaan vuonna 2020. Kokonaisarvosana vuoden 2017 tutkimuksessa oli 8,3 (asteikko 4-10).

Verotarkastuksen asiakastyytyväisyys oli 4,5 (asteikko 1-5).

Maailman pankki tekee vuosittain Doing Business -tutkimuksen, jossa arvioidaan aina tulevan vuoden yritystoiminnan helppoutta eri maissa. Tutkimuksessa on 12 kategoriaa, joista verotus on yksi. Tutkimuksessa on mukana 190 maata. Vuoden 2019 tutkimuksessa Maailmanpankki arvioi, että vuonna 2020 Suomi on verotuksessa kymmenenneksi paras.

Palveluiden kehittäminen

Sähköisten palveluiden toteumat

Verohallinto on tehostanut toimintaansa nostamalla verotuksen automaatioastetta, lisäämällä sidosryhmiltä saatavien tietojen määrää ja sähköistä tiedonkeruuta, ottamalla käyttöön uusia työvälineitä ja tuottamalla uusia sähköisiä palveluja.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen näkemyksen mukaan Verohallinnon automatisoitu verotus- ja päätöksentekomenettely on lainvastainen, koska se ei perustu asianmukaiseen ja täsmälliseen lainsäätelyyn, jossa olisi otettu huomioon hyvän hallinnon ja oikeusturvan sekä virkavastuun asianmukainen toteutuminen. Tämän johdosta tarvitaan yleinen kaikkia virastoja koskeva automaatioon perustuvien päätösten mahdollistava lainsäädäntö. Nykyiseen lainsäädäntöön perustuen Verohallinnon ei ole mahdollista lisätä automaatiota.

- Noin 1 384 000 (26 %) henkilöasiakasta teki muutoksia esitetyttyyn veroilmoitukseensa joko Omavero -palvelussa tai paperilla. Asiakkaista verotustietojaan muutti Omaveron kautta 77 %, mikä on 16 prosenttiyksikköä enemmän kuin veroilmoitus verkossa -palvelussa vuonna 2018. Vuonna 2019 tuloveroilmoitukset annettiin ensimmäistä kertaa Omaveron kautta ja paperiset verotustietojen täydennysilmoitukset piti erikseen tulostaa tai tilata, eli toteumat eivät ole vertailukelpoisia.

- Sähköisten verokorttimuutosten osuus oli 68 prosenttia (64 % vuonna 2018) kaikista verokorttimuutoksista. Sähköisesti tilattiin verokortteja 1 756 000 kpl (1 431 000 kpl vuonna 2018).
- Pientyönantajien palkanmaksua helpottavaan Palkka.fi-palveluun oli vuoden 2019 loppuun mennessä rekisteröitynyt 270 500 käyttäjää (240 000 vuonna 2018). Uusien käyttäjien määrä on noussut erityisesti yrityskäyttäjien osalta. Palkkoja laskettiin Palkka.fi:n kautta vuonna 2019 yhteensä 2,2 mrd. € (1,4 mrd. € vuonna 2018). Palkkatietoilmoituksia vuonna 2019 tulorekisteriin lähetettiin 670 000 kpl ja erillisilmoituksia 378 000 kpl.
- Yritystietojärjestelmän sähköisen perustamispalvelun kautta tehtiin sähköisiä osakeyhtiön perustamisia 73 % (vuonna 2018 61 %).
- Verohallinnon kotisivulla (vero.fi) oli 33 miljoonaa käyntikertaa (vuonna 2018 25 miljoonaa).

Ohjaus, neuvonta ja palvelu

Verohallinnon verkkopalveluiden käyttö kasvoi edelleen vuonna 2019. Chatissa ratkaistiin n. 314 000 verokysymystä (2018 n. 290 000). Verohallinnon puhelinpalvelussa vastattiin n. 2,0 miljoonaa puheluun (2018 n. 2,1 miljoonaa). Asiakaskäyntien määrä väheni edellisestä vuodesta, käyntejä oli n. 589 000 vuonna 2019 (2018 n. 660 000).

Ennakoiva ohjaus

Vuonna 2019 asiakkaita ohjattiin erityisesti seuraavista asioista:

- Tulorekisterin tuomat muutokset palkkojen ja työnantajasuoritusten ilmoittamiseen ja maksamiseen
- OmaVeroon tuodut uudet palvelut: rakentamisilmoitukset sekä ALVEU ja MOSS
- Arvonlisäverotuksen tulevaisuus ja siihen liittyvä asiakas- ja sidosryhmäyhteistyö
- Lähdeverolain muutokset
- Harmaa talous: "Yrittäjä: Vältä joutumasta osaksi alv-petosta"
- Tulolähdejaon muutokset (vuoden 2020 alusta)

Lisäksi uusia yrittäjiä ohjattiin edellisvuoden tapaan muun muassa ohjaussoitoilla ja verkkoseminaareilla. Uuden yrittäjän ohjaus on koottu sivustolle vero.fi/uusiyritys. Asiakkaiden ohjauksessa merkittävä kanava on myös uutiskirje. Yritysassiakkaiden uutiskirjeillä on tilaajia lähes 30 000, suurimpana ryhmänä tilitoimistojen edustajat. Uutiskirjeiden avulla asiakkaat saavat tietoa ajankohtaisista veroasioista, tulevista muutoksista ja päivitetystä ohjeista. Lisäksi uusille yrittäjille on tarjolla oma uutiskirjepaketti.

Vuoden 2019 alusta lähtien kaikilla yhteisöillä on ollut mahdollisuus pyytää Verohallinnolta ennakkollista keskustelua haastavissa verokysymyksissä. Tarkoituksena on tarjota ennustettavuutta yhteisön verotukseen liittyen ja ohjata yhteisöä toimimaan oikein, ennen kuin verotukseen liittyvät järjestelyt ovat tapahtuneet. Ennakollinen keskustelu voi olla yritykselle vaihtoehto ennakkoratkaisun hakemiselle. Keskustelut ovat yrityksille maksuttomia.

Verovalvonta

Arvonlisäveron verovajeen määrää on selvitetty sekä Euroopan komission toimesta, että IMF:n arviointimenettelyllä. Selvitysten mukaan ALV verovaje on Suomessa ollut viime vuosina noin 4–7 % alv:n lainmukaisesta kertymästä. Vajeesta noin 20 prosenttia aiheutuu verojäämistä. ALV:n verovaje Suomessa on Euroopan alhaisimpia. Vuonna 2018 ALV verovaje oli noin 5 prosenttia. Yli puolessa EU-maista on viime vuosina

otettu käyttöön lasku- ja/tai kuittikohtainen alv-raportointi ja tiukentuneet raportointivelvoitteet ohjaavat petollisia toimijoita niihin maihin, joissa petosten havaitseminen on vaikeampaa kevyempien raportointivelvoitteiden vuoksi. Nykyisen hyvän tilanteen säilyttämiseksi myös Suomen on parannettava alv-valvonnan edellytyksiä. Verohallinto on aloittanut kehityshankkeen, jossa ensimmäisen vaiheen tavoite on lisätä alv-ilmoitusten tietosisältöä ja toisessa vaiheessa tavoitteena on sähköisen lasku- ja kuittikohtaisen tiedon kerääminen. E-lasku ja e-kuitti -tiedot kerättäisiin Verohallintoon suoraan asiakkaiden järjestelmistä rajapintojen kautta.

Tuloverotuksen valvonnassa verotettavaan tuloon tehtiin lisäyksiä yhteensä siten, että se vastaa verotuloina noin 407 milj. euroa.

Verotarkastuksia kohdennetaan tapauksiin, joissa veroriskit ovat potentiaalisesti merkittäviä ja asiat vaativat tarkempaa selvittelyä. Verotarkastuksessa on painotettu kevyempiä, ohjaavampia tai ennakkollisempia keinoja. Tavoitteena on oikein kohdennetuilla toimenpiteillä puuttua paremmalla kattavuudella merkittävimpiin veroriskeihin sekä lisäksi vaikuttaa ennakoivasti ja ohjaavasti asiakkaan tulevaan käyttäytymiseen. Verotarkastuksen valvontatoimenpiteitä valmistui yhteensä 4 540 kappaletta, joista verotarkastuksia oli 2 475 kappaletta ja rakennusalan tiedonantovelvollisuuteen kohdistuvia valvontakäyntejä 338 kappaletta. Verotarkastusten perusteella tehtyjen maksuunpanojen määrä oli yhteensä 127 milj. euroa verotuloina. Verotarkastuksiin käytetystä työajasta lähes puolet kohdistui harmaan talouden tarkastuksiin. Verotarkastus hyödyntää toiminnassaan aktiivisesti kansainvälistä tietojenvaihtoa ja eri lähteistä saatuja vertailutietoja.

Harmaan talouden torjuntatoiminto on keskittynyt vakavampien veropetosten estämiseen, paljastamiseen ja selvittämiseen. Harmaan talouden torjuntaan erikoistuneen toiminnon tarkastamista tapauksista toimenpiteellisten tapausten osuus on yli 86 % ja rikosilmoitusharkintaan siirtyi 74 % tapauksista. Viranomaisyhteistyö eri tahojen kanssa on laajaa ja monipuolista.

Harmaan talouden torjunnan oma-aloitteisten verojen valvonnassa toimintaa on kehitetty edelleen merkittävästi. Käsiteltyjen tapausten määrä ja kädenjäljet sekä lukumääräisesti että euromääräisesti ovat merkittävästi parantuneet. Myös viranomaisaloitteisesti tehtyjen rekisteriin pääsyn estojen ja rekistereistä poistojen määrät ovat lisääntyneet merkittävästi.

Yhdessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa on jatkettu kaupunkiyhteistyötä harmaan talouden eri ilmiöiden ja korruption tunnistamiseksi julkisissa hankinnoissa. Sidosryhmiä on koulutettu laajasti (pankit, tilintarkastajat, oppilaitokset). Kansainvälisessä yhteistyössä on työskennelty aktiivisesti sekä pohjoismaisella että EU- ja OECD -tasolla.

Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikkö edisti vuonna 2019 harmaan talouden torjuntaa laatimalla 73 valvonnan suunnittelua tukevaa ilmiöselvitystä ja 21 muita tiedon tuottamistehtävää sekä noin 422 000 velvoitteidenhoitoselvitystä (lisäystä vuodesta 2018 noin 100 000 kpl). Kasvua selittää uudet lakisääteiset velvoitteiden hoito selvitykset -palvelun viranomaisasiakkaat sekä viranomaistietopalvelurajapinta -toteutukset.

Harmaan talouden selvitysyksikkö toimii valtakunnallisena koordinaattorina viranomaisten yhteisessä harmaan talouden ja talousrikollisuuden tilannekuvatoiminnossa, jonka toimituskuntatyöhön osallistuu noin 20 viranomaista.

Selvitysyksikkö toimii pääministeri Sanna Marinin hallitukselle tehtävän harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntastrategian 2020-2023 ja siihen liittyvän toimenpideohjelman valmisteluryhmän sihteerinä.

Vuonna 2019 harmaan talouden torjuntaan tähtäävän rakentamisen tiedonantovelvollisuuden rakentamisilmoituksia annettiin yhteensä 545 000 kpl, joista sähköisen rajapinnan (ilmoitin.fi) kautta 67 %. Kaikista ilmoituskanavista annettiin yhteensä 261 000 kpl työntekijäilmoituksia, 270 000 kpl urakkailmoituksia ja 14 000 kpl kotitalouden rakentamisilmoituksia.

Rakennusalan julkiseen veronumerorekisteriin oli merkittynä vuoden 2019 lopussa 550 000 henkilöä, joista 34 000 ulkomaalaista. Verohallinto oli vuoden 2019 loppuun mennessä antanut henkilötunnuksen 139 000 ulkomaalaiselle henkilölle, joista vuoden 2019 aikana 21 000 kpl.

Riskienhallinta, segmentointi ja Suomen verotulojen turvaaminen

Verohallinto on tunnistanut merkittäviä reagoitavia vaativia muutoksia toimintaympäristössä. Etenkin digitalisaatio, globalisaatio ja erilaiset alustatalouden ilmiöt heikentävät verotuksen tietopohjaa. Verohallinto on kartoittanut näiden muutosten vaikutuksia ja ryhtynyt toimenpiteisiin verotulojen turvaamiseksi.

Vuonna 2016 aloitetun veroriskien arvioinnin ja hallinnoinnin kokonaissuunnittelun (TCP, Tax Compliance Plan) ja siihen liittyvien toimintatapojen kehittämistä jatkettiin vuoden 2019 aikana. TCP laaditaan Verohallinnon strategisten tavoitteiden pohjalta. TCP-työn taustalla vaikuttavat myös asiakkuuksien johtaminen, asiakkaiden ryhmittely sekä keskeisten veroriskien ja ilmiöiden tunnistaminen.

Verovalvonnassa ja ennakoivassa ohjauksessa keskityttiin perinteisten valvontakohteiden (kuten rakennusala, käteistoimialat, kuittikauppa, kv-kaupan alv ja siirtohinnoittelu) lisäksi uusiin ilmiöihin liittyvään verovajeen torjuntaan. Verohallinnossa nostettiin erityisesti esiin alustatalous, kansainvälisen sijoitustoiminnan ilmiöt, henkilöliikenteen murros, vakuutuskuorien käyttö sekä suurten rakennushankkeiden hallinta. Muuttuvan verolainsäädännön vaikutuksia asiakkaiden valvonta- ja ohjaustarpeisiin huomioitiin toiminnan painopisteissä.

Harmaan talouden torjunta oli keskeinen valvonnan painopistealue. Valvonnan lisäksi harmaan talouden torjunnassa keskeistä on ollut viranomaisyhteistyö ja sidosryhmäyhteistyö.

Vertailutietojen saatavuuden varmistamiseksi sivullisen tiedonantovelvollisuutta laajennettiin koskemaan alustatalouden kohteita. Tiedonantovelvollisuus koskisi ensimmäisen kerran vuodelta 2020 annettavia tietoja, jotka annettaisiin Verohallinnolle 2021 tammikuun loppuun mennessä.

Verotusjärjestelmien kehittäminen ja tietovirrat

Toimintavarmuuden turvaamiseksi ja toimintatapojen uudistamiseksi Verohallinto on ottanut käyttöön verotuksen valmisohjelmiston. Valmisohjelmiston käyttöönotto alentaa ICT-kustannuksia, mahdollistaa asiakkaan kaikkien veroasioiden hoitamisen yhdessä järjestelmässä sekä nopeuttaa jatkossa ICT-kehitystä. Ensimmäinen käyttöönotto toteutettiin vuodenvaihteessa 2015–2016, jolloin uuteen järjestelmään siirrettiin asiakas-

tietojen hallinta sekä perintö- ja lahjaverotuksen toimittaminen. Viimeinen suuri käyttöönotto oli vuonna 2019, jolloin otettiin käyttöön varainsiirtoverotuksen ja kiinteistöverotuksen osuus. Hanke päättyy alkuvuodesta 2020.

Verohallinto on osallistunut kansainvälisten tietovirtojen kehittämiseen ja digitalisointiin. Verohallinto on kehittänyt menettelyitä saatujen tietojen liittämiseksi osaksi verotusprosesseja.

Tuottavuus ja taloudellisuus

Verohallinnon henkilötöiden kokonaismäärän toteutuma oli 4 998 henkilötyövuotta, joka on 70 henkilötyövuotta tulossopimusta pienempi. Verotustehtävien osuus oli 4 926 henkilötyövuotta.

Verohallinnon toiminnan tuottavuus (+ 1,4 %) ja taloudellisuus (+ 2,9 %) paranivat. Tuottavuutta lisäsi kasvanut asiakasmäärä ja pienentynyt henkilötöiden toteutuma. Taloudellisuutta lisäsi kasvanut asiakasmäärä ja inflaatiokorjauksen johdosta alentuneet kustannukset.

Henkilöstö

Henkilöstön työtyytyväisyys parani hieman edellisvuoteen verrattuna ja oli valtion keskiarvoa parempi. Yhteenlaskettu työtyytyväisyysindeksi oli Verohallinnossa 3,64 (3,63 vuonna 2018), kun koko valtionhallinnossa vastaava tulos oli 3,59. Työtyytyväisyyskyselyn kahdeksassa osa-alueessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Sairauspoissaolot olivat vuonna 2019 Verohallinnossa 10,4 pv/htv (9,7 pv/htv vuonna 2018). Poissaolojaksot jakautuivat lähes edellisvuoden tapaan. Yli kolmen päivän poissaolot lisääntyivät hieman.

Verohallinnossa etätöiden tekeminen on lisääntynyt runsaasti. Etätöitä tekee noin 2/3 - osaa verohallintolaisista, henkilötyövuosia etätöissä kertyy yli 800 htv.

Yhteiskuntavastuu

Taloudellisen vastuun osalta Verohallinto on lisännyt tuottavuutta ja taloudellisuutta, vähentänyt asiakkaiden hallinnollista taakkaa sekä kehittänyt suunnittelu- ja seuranta-järjestelmiä. Sosiaalisesta vastuustaan Verohallinto huolehti kohtelemalla asiakkaita ja henkilöstöä tasapuolisesti sekä kehittämällä työhyvinvointia ja terveysjohtamisen menettelyitä. Ympäristövastuun osalta Verohallinto jatkoi WWF:n Green Office -ohjelman toteutusta, jonka tavoitteena on organisaation ympäristökuormituksen vähentäminen ja ilmastonmuutoksen hidastaminen. Matkustuksen ympäristökuormitus lisääntyi jonkin verran kasvaneiden ulkomaan lentokattojen takia, mutta paperin kulutus väheni merkittävästi.

Kansainvälisyys

Verohallinnon kansainväliseen sidosryhmäyhteistyöhön käytettiin 2019 noin 18 % enemmän työaikaa kuin vuonna 2018. Verohallinto oli aktiivisesti mukana 123:ssä säännöllisesti kokoontuvassa EU:n, OECD:n, pohjoismaiden sekä IOTA:n työryhmässä ja projektissa.

Verohallinto järjesti syyskuussa Komission johdon ja EU:n jäsenmaiden ensimmäisen pääjohtajakokouksen - TADEUS Plenaryn. Kokouksessa hyväksyttiin mm. Verohallinnon vetämän Digital and Data projektin loppuraportti, jossa oli määritelty verohallinnon tietotarpeet alustatalouden toimijoilta tuloverotuksen toimittamista varten. Verohallinto järjesti 2019 ennätysmäärän kansainvälisiä kokouksia yhteensä 46 kappaletta.

Elokuussa Verohallinto aloitti pohjoismaisen yhteistyön - Nordisk Agendan puheenjohtajana. Pohjoismaisen pääjohtajakokous järjestään Helsingissä syyskuussa 2020.

Verohallinnon kehitysyhteistyöhanke Tansanian verohallinnon kanssa jatkui ja siihen liitettiin uutena komponenttina valmisohjelmistohankinta. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on Tansanian veromyönteisyyden (voluntary compliance) parantaminen. Tämän lisäksi Verohallinto on edelleen tarjonnut teknistä apua Kyprokselle muutosjohtamisessa EU:n Rakennemuutosten tukiohjelman kautta.

1.3 Vaikuttavuus

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Verotuksen häiriötön toimeenpano	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Verotuksen ja tilityksen aikataulupoikkeamat (kpl)	0	0	0	0
Suunnittelemttomat käyttökatkot sähköisessä asiointissa (päivää)	0	0	0	0
Tilityksen ja tuloutuksen keskihajonta (%)	18,2	17,1	12	12,1
Puhelinasiointin sujuvuus, vastattujen puheluiden osuus (%)	79	68	70	63
Verovajetta pienennetään	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus (%)	92	92	93	92
Verovelkojen kertymä maksumuistutuksilla (%)	-	56	51	50
Verovelkojen kertymä maksujärjestelyillä, ulosotolla ja konkurssiuhkaisilla maksukehotuksilla (%)	-	32	31	32
Verovelalliset uudet yritykset (% uusista yrityksistä)	4,4	1,7 ⁽¹⁾	3,0	5,6
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä ns. pimeän työn tekemisessä tai palvelujen ostamisessa ilman kuittia ei ole mitään väärää (%)	14	-	10	11
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä valvonta on tehokasta (%)	78	-	80	80
Veronmaksajien luottamus ja veromyönteisyys pysyvät hyvällä tasolla	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019

Asiakkaiden osuus, jotka maksavat mielellään veronsa (%)	79	-	80	80
Asiakkaiden osuus, joiden mielestä ohjaustietoa löytyy riittävästi (%)	65	-	70	67
Verohallintoon voi luottaa (%)	85	-	85	90

Taulukko 2: Toiminnan vaikuttavuuden mittarit

1) Mittaamistapa on muuttunut ja vertailukelpoinen toteuma 2018 on 6,3 %

Vuoden aikana ei ollut merkittäviä aikataulupoikkeamia. Valtion yhteisessä tietoverkossa ja Suomi.fi -tunnistautumisessa on ollut vuoden aikaan sähköistä asiointia haittaavia häiriöitä, mutta niiden kesto on jäänyt alle vuorokauden. Noin 2 800 asiakkaalle lähetettiin kirjeitä, joissa oli virheellisesti muiden asiakkaiden tietoja, jotka eivät kuitenkaan olleet tunnistettavissa.

Tilitysten ja tuloutusten keskihajonnan tavoite ei aivan toteutunut, mutta toteuma parani huomattavasti edellisestä vuodesta. Toteumaan vaikutti myönteisesti verotuksen joustava valmistuminen.

Vastattujen puhelujen osuus oli 63 %. Tulostavoite vuodelle 2019 oli 70 %. Tavoitetta ei saavutettu ja vastattujen puheluiden määrä aleni 5 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta, johtuen puhelinpalvelun odotettua suuremmasta suuresta kysynnästä. Saapuneita puheluita oli 120 000 edellistä vuotta enemmän. Erityisesti ruuhkaa oli tammi- ja huhtikuussa. Asiantarvetta kasvattivat tulorekisterin käyttöönotto, uusi ennakonpidätysmenettely ja uusi veroilmoitusmenettely. Etenkin alkuvuodesta puhelinpalvelujen kestot ovat pidentyneet uusiin työvälineisiin totuttelun takia.

Oikea-aikaisesti maksettujen verojen osuus oli 92 prosenttia, joten tavoite ei aivan toteutunut.

Maksumuistutusten kertymätavoitetta ei aivan saavutettu, mutta maksujärjestelyjen, ulosoton ja konkurssiuhkaisten maksukehotusten kertymätavoite puolestaan saavutettiin. Verovelkojen kertymäprosenttien mittarimääritykset rakennettiin kokonaan uudelleen vuodelle 2019, joten aiempien vuosien toteumatiedot eivät ole vertailukelpoiset vuoden 2019 toteumien kanssa.

Uusista yrityksistä jäämävelallisia oli vuoden 2019 lopussa 5,6 prosenttia, eli tavoitetta ei saavutettu. Vuodelta 2018 raportoitu luku (1,7 %) on virheellinen. Vertailukelpoinen luku vuodelta 2018 on 6,3 prosenttia. Mittarimääritys myös muuttui vuodelle 2018 hieman, joten tätä aiempien vuosien toteumat eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Asiakkaiden asennekyselyn tulokset olivat hyvät ja tavoitteet käytännössä saavutettiin paitsi ohjaustiedon riittävyden osalta.

1.3.2 Siirto ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuudelle ei ole asetettu tavoitteita.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Mittari	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Tuottavuuden muutos (%) ¹⁾	1,7	1,7	1,8	1,4

Taulukko 3: Toiminnan tuottavuuden mittari

1) Muutos perustuu tuottavuusindeksin parivuosisvertailuun. Tullin auto- ja valmisteverotus siirtyi Verohallinnon tehtäväksi 1.1.2017. Siirron yhteydessä henkilötyövuosimäärä lisääntyi 205 htv ja tämä on otettu vertailussa huomioon.

Tuottavuus kasvoi 1,4 %. Tuottavuutta paransi kasvanut asiakasmäärä ja alentunut henkilötyövuosien käyttö edelliseen vuoteen verrattuna.

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Mittari	Toteuma 2016	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Taloudellisuuden muutos (%) ¹⁾	9,4	1,6	3,7	2,9

Taulukko 4: Toiminnan taloudellisuuden mittari

1) Muutos perustuu taloudellisuusindeksin parivuosisvertailuun. Tullin auto- ja valmisteverotus siirtyi Verohallinnon tehtäväksi 1.1.2017. Siirron yhteydessä henkilötyövuosimäärä lisääntyi 205 htv ja tätä vastaava palkkasumma on otettu vertailussa huomioon.

Taloudellisuus parani 2,9 %. Taloudellisuutta paransi kasvanut asiakasmäärä ja inflaatiokorjauksen johdosta alentuneet kustannukset.

Toimitilojen tilatehokkuutta ja soveltuvuutta uusiin työskentelytapoihin parannettiin lisäämällä uuden toimitilakonseptin mukaisia tiloja. Toimitilojen määrä väheni vuoden 2018 127 000 neliöstä vuoden 2019 lopun 122 000 neliöön. Huoneneliöt henkilötyövuotta kohden laskivat noin puolella neliöllä (aidot huoneneliöt 19,1 m²/htv).

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin (%)	0,49	0,47	< 0,6	0,46

Taulukko 5: Nettomenojen suhde bruttoverotuloihin

Verohallinnon nettomenot kasvoivat 1,1 % ja bruttokertymä lisääntyi 4,0 %, nettomenojen suhde bruttoverotuloihin oli 0,46 %. Tullilta siirtyneiden verojen nettokertymä on laskettu mukaan vuosien 2017-2019 bruttokertymään. Hyvä toteuma johtuu verokertymien kasvusta ja maltillisesta toimintamenojen kasvusta.

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan tulos

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus €, ennakkoratkaisut	2017 TP	2018 TP	2019 TP	Muutos
Tuotot yhteensä, ennakkoratkaisut	1 624 870	1 682 693	1 904 896	13,2 %
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset, ennakkoratkaisut	2 866 656	2 933 659	3 058 318	4,2 %
Tuotot - kustannukset	- 1 241 786	- 1 250 966	- 1 153 422	-7,8 %
Kustannusvastaavuus	56,7 %	57,4 %	62,3 %	8,5 %
Henkilötyövuodet	33,5	33,8	34,5	2,0 %

Taulukko 6: Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, ennakkoratkaisut. Tämän asiakirjan liiteosassa on esitetty maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

Kustannusvastaavuuslaskelma esitetään vain, jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. euroa. Verohallinnossa maksullisen toiminnan neljästä osa-alueesta vain ennakkoratkaisut ylittävät määritellyn rajan.

Maksullisen toiminnan ennakkoratkaisujen tulot kasvoivat 13,2 % edellisestä vuodesta.

Kokonaiskustannukset ennakkoratkaisuissa kasvoivat 4,2 % edellisestä vuodesta. Kustannusvastaavuus parani edellisestä vuodesta ja oli 62,3 %. Ennakkoratkaisuihin käytetyn henkilötöön osuus kasvoi 2,0 % edellisestä vuodesta.

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Verohallinnolla ei ole yhteisrahoitteista toimintaa.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Verohallinto seuraa ja raportoi tilinpäätöksessään seuraavien kohteiden kehitystä:

Asiakasmäärät ja verokertymät	2016	2017	2018	2019
Henkilöasiakkaat	5 053 257	5 064 997	5 122 677	5 098 477
Henkilöasiakkaista rajoitetusti verovelvollisia	149 635	160 045	169 401	136 447
Maatalouden harjoittajat	141 883	139 015	135 977	110 883
Yritysasiakkaat	214 448	213 636	110 625	236 934

Yhteisöasiakkaat	432 324	433 788	234 253	450 998
Asiakasmäärä yhteensä	5 841 912	5 851 436	5 908 309	5 897 292
Liiketoiminnasta alv-velvolliset	314 979	315 218	326 883	339 274
Alkutuotannosta alv-velvolliset	265 757	265 506	265 247	272 196
Säännölliset työnantajat	131 938	123 749	121 639	119 892
Satunnaiset työnantajat	103 626	120 592	120 543	118 770
Verotulojen bruttokertymä (milj. €)	72 230	74 610 ⁽¹⁾	77 587 ⁽¹⁾	80 700 ⁽¹⁾
Verotulojen nettokertymä (milj. €)	56 689	65 018 ⁽²⁾	68 581 ⁽²⁾	70 360 ⁽²⁾
Tuottavuus ja taloudellisuus	2016	2017	2018	2019
Tuottavuus	1,7	1,7	1,8	1,4
Taloudellisuus	9,4	1,6	3,7	2,9
Velvoitteiden mukaan toimiminen	2016	2017	2018	2019
Arvonlisäveron verovaje (%) (arvio laskettu IMF:n mallilla)	6	5	5	.. ³
Verovelkojen kokonaismäärä (milj. €)	3 968	4 140	3 915	3 521
Uudet verovelat (milj. €)	662	845	943	1 067
Verovalvonnan kädenjälki (ns. pöytävalvonta, vain tuloverotus) (milj. €)	365	365	413	407
Verotarkastuksen maksuunpanot (ehdotetut maksuunpanot, kaikki verolajit) (milj. €)	245	178	189	127
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama (henkilö- ja yrittäjäasiakkaat) (%)	11	12	13	13
Ennakkoperinnän ja lopullisen veron poikkeama yhteisöasiakkaat (%)	14	15	17	22
Asiakkaiden osuus, jotka pitävät verojärjestelmää vaikeaselkoisena (%)	-	68	-	63
Sähköisten perustamisilmoitusten osuus, yhteisö-asiakkaat (%)	46	54	61	73
Valvontaan käytetyt resurssit ja toimenpiteet	2016	2017	2018	2019
Verotarkastusten määrä (lkm)	4 155	2 937	2 621	2 475

Harmaan talouden tarkastusten määrä (lkm) ⁽⁴⁾	1 062	355	507	586
Harmaan talouden osuus vero-tarkastukseen käytetystä työ-ajasta (%)	33	33	36	47
Siirtohinnoitteluun käytetty htv-määrä	33	36,5	35,7	- ⁽⁵⁾
Verovelkarekisteriin merkittyjen määrä (lkm)	23 734	23 624	22 390	19 334
Velvoitteidenhoitoselvitysten määrä (lkm)	193 000	274 000	323 000	422 000
Oikaisuvaatimukset on käsitelty alle kuudessa kuukaudessa (%)	91	84 ⁽⁶⁾	86	39 ⁽⁷⁾
Tullilta siirtyviin verotustehtäviin liittyvät raportoitavat asiat (vuosi 2016 Tullin tietoja)	2016	2017	2018	2019
Autoverotuksen sähköisen ilmoittamisen osuus (%)	98	99	99	99
Autoverotuksen oikaisujen käsittelyaika (kk)	11	8	3	3
Valmisteveron kertymä (milj. €)	7 195	7 048	7 414	7 198
Autoveron kertymä (milj. €)	960	973	998	888
Verojäämien osuus maksettavaksi määräytyistä veroista valmisteverotuksessa (%)	0,17	0,08	0,07	0,06
Verojäämien osuus maksettavaksi määräytyistä veroista autoverotuksessa (%)	0,03	0,06	0,05	0,07
Uusien verotettujen autojen lkm	135 000	139 000	141 000	132 000
Käytettyjen verotettujen autojen lkm	29 000	35 000	45 000	51 000

Taulukko 7: Verohallinnon seurattavat ja raportoitavat kohteet (ei tulostavoitteita)

- 1) Bruttokertymät eivät sisällä Tullilta siirtyneitä veroja 2017 - 2019
- 2) Vuoden 2017 - 2019 nettokertymä sisältää Tullilta siirtyneet verot
- 3) Vuoden 2019 alv-verovajeen tietoja ei ole saatavilla. Vuoden 2018 luku on laskettu tammikuussa 2020
- 4) Harmaan talouden merkitsemistapa on muuttunut. Vuonna 2017 harmaan talouden tarkastuksiksi luetaan vain tarkastukset, jotka on viety rikosilmoitusharkintaan
- 5) Myös siirtohinnoittelun valvonnassa on siirrytty ennakoivaan ohjaukseen, kuten ennakoiviin keskusteluihin. Vuodelta 2019 ei ole vertailukelpoista tilastoa valvontatoimenpiteistä.
- 6) Yhteisöverotuksen luvut 9 kuukaudelta
- 7) Oikaisuvaatimusten käsittelyaika pidentyi ja varastot kasvoivat, osan kasvusta selittää oikaisuvaatimusten erilainen tilastointi Gentaxissa

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Verotuspäätösten pysyvyys (HAO) (%) ⁽¹⁾	77	89	72	90
Puhelinasiointiin tyytyväisten osuus, tekstiviestikysely (%)	84	85	85	84
Sähköisten verokorttimuutosten osuus (%) ⁽²⁾	60	64	65	68
Sähköisten tuloveroilmoitusten osuus, henkilöasiakkaat (%) ⁽³⁾	57	61	60	77

Taulukko 8: Palvelukyvyyn ja laadun mittarit

- 1) Tuloverotuksessa, kiinteistöverotuksessa, perintö- ja lahjaverotuksessa sekä arvonlisäverotuksessa tehdyt muutokset.
- 2) VKV-palvelu korvautui OmaVero -palvelulla marraskuussa 2018.
- 3) VIV-palvelu korvautui OmaVero -palvelulla vuonna 2019 ja paperiset tietojen korjauslomakkeet piti erikseen tulostaa tai tilata

Hallinto-oikeudessa käsiteltyjen oikaisuvaatimusten pysyvyys oli 90 % ja tavoite saavutettiin.

Henkilö- ja yritysasiakkaille tehtiin vuonna 2019 tekstiviestikyselyjä heti palvelutapah-tuman jälkeen. Kyselyssä tyytyväisten osuus oli 84 %, asetettua tavoitetta ei aivan saavutettu (vuonna 2018 tyytyväisten osuus oli 85 %).

Sähköisen asioinnin osuudet kasvoivat ja tavoitteet saavutettiin. Henkilöasiakkaiden tuloveroilmoittaminen oli ensimmäistä kertaa mahdollista Omaveron kautta. Uudessa henkilöverotuksen tuloverotusmenettelyssä paperi-ilmoittajien tuli joko tulostaa netistä tai tilata lomakkeet veroilmoituksen täydentämiseksi.

Tietotekniikkamenot

Tietotekniikkamenot (1 000 €)	2016	2017	2018	2019
IT-ohjelmistot ja systeemyö	64 431	66 588	60 479	60 423
IT-ostot valtion virastoilta ja laitoksilta	24 518	27 813	28 195	28 721
IT-laitteet ja tarvikkeet	3	0	0	0
IT-investoinnit	11 704	338	0	0
Tietotekniikkamenot	100 655	94 738	88 675	89 144

Taulukko 9: Tietotekniikkamenot

IT-kokonaismenot pysyivät vuoden 2018 tasolla. Tähän vaikutti se, että viimeiset Valmis-hankkeen käyttöönotot jaettiin kahteen toteutukseen RO4A ja RO4B. Vuonna 2019 toteutettiin Valmis-hankkeen viimeiset käyttöönotot varainsiirtoverotuksen ja kiinteistöverotuksen osalta. Vuonna 2019 vaihtui hallitus, eikä edellisen ja uuden hallituksen osalta toteutettu merkittäviä lainsäädäntöuudistuksia.

Myös Valtorin kautta ostettavien palveluiden menot olivat vuoden 2018 tasolla. IT-kustannusseurannassa painopiste asiantuntijapalveluiden ostoista vähenee ja vastaavasti

ostot muilta valtion virastoilta kasvavat (kuten Valtori ja Palkeet). Rakennemuutos näkyy lisäksi lisenssikustannusten kasvuna (esimerkiksi vuonna 2016 oli IT-investoinneissa valmishjelmistouudistuksen yli 11 M€:n lisenssimaksut, jotka eivät toistu vuosittain).

Veronsaajien oikeudenvallontayksikön toiminta

Oikeudenvallontatehtävässään Veronsaajien oikeudenvallontayksikkö edistää myös hyvän verojärjestelmän toteutumista. Toiminnan oikeudellista vaikuttavuutta kuvaa se, kuinka suuri osuus oikeudenvallontayksikön tekemistä valituksista johtaa siihen, että hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus julkaisee oikeudenvallontayksikön valituksen johdosta antamansa ratkaisun. Lisäksi seurataan muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden myöntämiä valituslupia yksikön valituksiin, korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuutta niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa sekä oikaisulautakunnan ratkaisemien yksikön tekemien oikaisuvaatimusten hyväksymisprosenttia. Oikeudenvallontayksikössä seurataan myös annettujen vastineiden käsittelyajan pituutta, millä on osaltaan vaikutusta verovalitusasioiden yleiseen käsittelyaikaan tuomioistuimissa.

Valtiovarainministeriö asettaa vuosittain yksikön tulostavoitteet, määrärahat ja muut resurssit.

Oikeudellinen vaikuttavuus	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Oikaisulautakunnan ratkaisemien oikaisuvaatimusten hyväksymisprosentti (%)	45	61	50	40
Hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista (%)	18	8	20	11
Korkeimman hallinto-oikeuden myöntämien valituslupien osuus kaikista yksikön tekemistä valituslupahakemuksista (%)	48	46	55	52
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus niistä verovelvollisen valituksista, joissa yksikkö on puoltanut valituslupaa (%)	33	44	35	75
Korkeimman hallinto-oikeuden julkaisemien päätösten osuus kaikista yksikön tekemistä valituksista (%)	40	45	40	30
Käsittelyajat	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Oikeudenvallontayksikön oikaisulautakunnalle tai hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	31	30	33	35
Oikeudenvallontayksikön korkeimmalle hallinto-oikeudelle annettavien vastineiden keskimääräinen käsittelyaika (pv)	34	29	30	28

Taulukko 10: Veronsaajien oikeudenvallontayksikön tavoitteet

Veronsaajien oikeudenvilvontayksikkö saavutti osin toimintavuonna 2019 keskeiset oikeudellisen vaikuttavuuden tulostavoitteet. Korkein hallinto-oikeus myönsi oikeudenvilvontayksikölle valituslupan sen tekemistä valituslupahakemuksista 52 %:ssa tapauksista ja julkaisi päätöksen yksikön tekemistä valituksista 30 %:ssa tapauksista.

Vastaavasti korkein hallinto-oikeus julkaisi verovelvollisen valitukseen antamansa päätöksen 75 %:ssa niissä tapauksissa, jossa yksikkö oli puoltanut verovelvollisen valituslupan saamista. Hyvä toteuma kertoo siitä, että Oikeudenvilvontayksikkö on onnistunut tunnistamaan arviointia edellyttäviä tapauksia puoltaessaan valituslupia. Hallinto-oikeudet puolestaan julkaisivat yksikön tekemistä valituksista ratkaisun 11 %:ssa tapauksista. Verotuksen oikaisulautakunta hyväksyi yksikön tekemän oikaisuvaatimuksen 40 %:ssa tapauksista.

Oikeudenvilvontayksikön antamien vastineiden käsittelyajat pysyivät hyvällä tasolla vaikkakin yksikön oikaisulautakunnalle tai hallinto-oikeudelle antaminen vastineiden käsittelyaika piteni aiempiin vuosiin nähden. Pidentymä johtuu kesäajan töiden järjestelyistä. Yksikkö sen sijaan paransi korkeimmalle hallinto-oikeudelle antamien vastineiden käsittelyaikaa aikaisempiin vuosiin nähden.

1.6 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Työtyytyväisyys (VMBaron kokonaisindeksi, asteikko 1-5)	3,62	3,63	3,62	3,64
Sairauspoissaolot (työpäivää / htv)	9,6	9,7	9,0	10,4
Johtajuusindeksi, VMBaro	3,50	3,49	3,50	3,50

Taulukko 11: Henkilöstövoimavaroihin liittyvät mittarit

Työtyytyväisyysindeksi parani 3,63:sta 3,64:een, ja johtajuusindeksi parani 3,49:stä 3,50:een.

Verohallinnon työtyytyväisyysindeksi oli valtion keskiarvoa parempi (valtio 3,59). Johtajuusindeksi oli Verohallinnossa myös parempi kuin valtiolla (3,42).

Sairauspoissaolot lisääntyivät vuodesta 2018 eikä asetettua tavoitetta saavutettu.

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Henkilötyövuodet verotustehtävät (htv)	5 038	4 932	4 974	4 926
Henkilötyövuodet Tulorekisterihanke (htv)	27	30	46	29
Henkilötyövuodet Tulorekisteriyksikkö (htv)	-	16	48	43
Henkilötyövuodet yhteensä (htv)	5 065	4 978	5 068	4 998

Taulukko 12: Henkilöresurssit

Verohallinnon henkilötöiden kokonaismäärän toteuma oli 4 998 henkilötövuotta. Henkilötöiden kokonaismäärä oli 70 htv suunniteltua pienempi, vähennystä 20 htv edelliseen vuoteen verrattuna. Valmishankkeen viimeisen käyttöönoton turvaamiseen varauduttiin kasvattamalla yksiköiden henkilötövuosikehyksiä väliaikaisesti.

Vanhuuseläkkeelle ja varhennetulle vanhuuseläkkeelle jäi 194 henkilöä, ikä keskimäärin 64,5. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi 9 henkilöä, ikä keskimäärin 56,3.

Henkilöstömäärä / henkilöstörakenne / henkilöstökulut (sisältää pääsääntöisesti myös harjoittelijat ja työllistetyt)	2017	2018	2019	muutos %
Henkilöstön lukumäärä	5 150	5 133	5 127	- 0,1 %
- Naiset	3 825	3 802	3 778	- 0,6 %
- Miehet	1 325	1 331	1 349	+ 1,4 %
Henkilötövuosien lukumäärä	5 065	4 978	4 998	+ 0,4 %
Keski-ikä, vuotta	48,5	47,9	47,3	- 1,3 %
- Naiset	49,3	48,7	48,2	- 1,0 %
- Miehet	46,1	45,4	44,8	- 1,3 %
Ikäjakauma: 15-24 vuotiaat	75	110	134	+ 21,8 %
25-34	796	846	909	+ 7,4 %
35-44	1 001	1 042	1 063	+ 2,0 %
45-54	1 382	1 285	1 231	- 4,2 %
55-64	1 841	1 786	1 727	- 3,3 %
65-68	55	64	63	- 1,6 %
Koulutustasoindeksi	5,4	5,4	5,3	- 1,9 %
- Naiset	5,3	5,3	5,2	- 1,9 %
- Miehet	5,9	5,7	5,6	- 1,8 %
Vakinaiset	4 661	4 490	4 343	- 3,3 %
- Naiset	3 483	3 348	3 225	- 3,7 %
- Miehet	1 178	1 142	1 118	- 2,1 %
Määräaikaisia	489	643	784	+ 21,9 %
- Naisista	342	454	553	+ 21,8 %
- Miehistä	147	189	231	+ 22,2 %
Kokoaikaisia	4 728	4 771	4 724	- 1,0 %
Osa-aikaisia	422	362	403	+ 11,3%
Henkilötövuoden hinta (€)	50 734	51 841	53 971	+ 4,1 %
Kokonaistyövoima-kustannukset M€	257,4	258,5	270,1	+ 4,5 %
Välilliset työvoima-kustannukset M€	94,2	96,1	98,5	+ 2,5 %
Tehdyn työajan palkkojen osuus palkkasummasta	74,8 %	76,1 %	77,5 %	-

Työtyytyväisyysindeksi	3,62	3,63	3,64	+ 0,3 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	6	15	9	- 40,0 %
Sairauspoissaolot (työpäivää)	48 843	48 146	51 968	+ 7,9 %
Sairauspoissaolot (pv/HTV)	9,6	9,7	10,4	+ 7,2 %
Työterveyshuolto €/HTV (netto)	532	494	638	+ 29,1 %
Työkunnon ja työtyytyväisyyden edistäminen €/HTV	229	392	302	- 23,0 %
Koulutus ja kehittäminen € / htv	2 094	2 427	1 909	- 21,3 %
Koulutuspäivät/HTV	9,7	11,8	9,2	- 22,0 %

Taulukko 13: Henkilöstötietoja

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Momentti 28.10.01 Verohallinto

	2015	2016	2017	2018	2019	2019	Toteuma
	TP	TP	TP	TP	TA+LTA:t	TP ¹⁾	%
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähenn)	252 582	247 101	251 681	252 107	261 975	261 577	99,8 %
- vuokrat	26 935	24 676	24 289	22 539	23 941	22 177	92,6 %
- muut kulutusmenot	129 912	129 980	134 966	130 509	140 473	127 070	90,5 %
- investoinnit	815	11 899	392	86	1 200	28	2,3 %
Yhteensä	410 244	413 655	411 329	405 240	427 589	410 852	96,1 %
Toimintamomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	3 363	2 617	2 729	2 705	2 700	2 874	106,4 %
- EU-tulot	194	158	157	231	0	269	
- talousarvion ulkopuolinen rahoitus	2 934	3 390	1 506	1 238	700	2 281	325,9 %
- irtaimen omaisuuden myynti	12	79	32	76	0	96	
Yhteensä	6 504	6 244	4 424	4 249	3 400	5 521	162,4 %
Nettomenot (+) / -tulot (-)	403 740	407 411	406 905	400 991	424 189	405 331	95,6 %
Talousarvio/kehys	410 566	407 776	405 820	368 601	402 270	402 270	100,0 %
Kehysmuutoksen tarve	2 500	36 881	0	9 487	4 617	4 617	100,0 %
Talousarvio/kehys	413 066	444 657	405 820	378 088	406 887	406 887	100,0 %
Siirtomäärärahan muutos	9 326	37 246	-1 085	-22 903	-17 302	1 556	
<small>(säästö (+) / säästön käyttö (-))</small>							
Siirtomäärärahakanta							
- siirto edelliseltä vuodelta	120 689	130 014	129 070	127 985	105 082	105 082	100,0 %
- siirtomäärärahan kanta 31.12.	130 014	129 070	127 985	105 082	87 780	106 638	121,5 %
- valtiolle tuloutus ¹⁾		38 190					
Henkilöstömäärä (HTV) ²⁾	4 876	4 794	5 038	4 932	4 974	4 926	99,0 %

1) Vuoden 2014 LTA I myönnettiin 23 866 000 euroa valmisohjelmistouudistuksen määrärahan tuoreistamiseen. Vastaava vuoden 2013 määräraha peruutettiin ja tuloutettiin valtiolle.

Vuoden 2016 LTA II myönnettiin 38 189 787 euroa valmisohjelmistouudistuksen määrärahan tuoreistamiseen. Vastaava vuoden 2015 määräraha peruutettiin ja tuloutettiin valtiolle.

2) Vuoden 2017 henkilötulo- ja verotusvuositasossa on huomioitu 1.1.2017 alkaen Tullilta Verohallintoon siirtyneiden auto- ja valmisteverotuksen verotustehtävät (205 htv).

Vuoden 2018 henkilötulo- ja verotusvuositasossa on huomioitu 1.1.2018 alkaen Tullilta Verohallintoon siirtyneiden maahanmuuttajien alv-verotustehtävät (3 htv).

3) Vuodelle 2018 siirrettyä toimintamäärärahaa Verohallinto on peruuttanut 304 663,46 euroa liittyen betojärjestelmämuutoksen yhteydessä tehtyjen konversioerojen täsmäyttämiseen.

Momentti 28.70.03 + 28.70.21 Kansallisen tulorekisterin toteutus

	2015	2016	2017 ¹⁾	2018	2019 ²⁾	2019 ²⁾	Toteuma
	TP	TP	TP	TP	TA+LTA	TP	%
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähenn)	65	678	1 922	2 091	3 030	1 990	65,7 %
- vuokrat	0	0	170	402	630	470	74,6 %
- muut kulutusmenot	536	1 106	5 578	10 330	15 870	9 606	60,5 %
- investoinnit	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	602	1 783	7 669	12 824	19 530	12 067	61,8 %
Toimintamomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	0	0	0	0	0	0	
- EU-tulot	0	0	0	0	0	0	
- talousarvion ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	
- irtaimen omaisuuden myynti	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	
Nettomenot (+) / -tulot (-)	602	1 783	7 669	12 824	19 530	12 067	61,8 %
Talousarvio/kehys	0	5 855	15 828	15 663	0	0	
Kehysmuutoksen tarve	0	10 000	0	0	19 000	19 000	100,0 %
Talousarvio/kehys	0	15 855	15 828	15 663	19 000	19 000	100,0 %
Siirtomäärärahan muutos	-602	14 072	8 159	2 839	-530	6 933	
<small>(säästö (+) / säästön käyttö (-))</small>							
Siirtomäärärahakanta							
- siirto edelliseltä vuodelta	1 000	398	14 470	22 628	25 468	25 468	100,0 %
- siirtomäärärahan kanta 31.12.	398	14 470	22 628	25 468	20 938	28 401	135,6 %
- valtiolle tuloutus					4 000	4 000	
Henkilöstömäärä (HTV)	1	8	27	30	48	29	60,1 %

1) Vuoden 2014 osalta määräraha yhteensä 1 000 000 euroa myönnettiin kirjaus- ja käyttökoekautena momentille 28.70.03

2) Vuoden 2019 4. lisätalousarvioesityksessä on otettu huomioon lisäksi senä vuodelta 2017 peruutettavan määrärahan 4 000 000 euron uudelleenbudjetointi, mikä aiheuttaa KATRE-hankkeen toteutumisen pidentymisestä.

Momentti 28.10.03 Kansallinen tulorekisteri

	2015 TP	2016 TP	2017 TP	2018 TP	2019 TA+LTA	2019 TP	Toteuma %
Menot (1000 euroa)							
- palkkaukset (sv-palautukset vähenn)	0	0	0	762	2 496	2 097	84,0 %
- vuokrat	0	0	0	82	300	167	55,6 %
- muut kulutusmenot	0	0	0	94	9 675	3 092	32,0 %
- investoinnit	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	0	0	0	937	12 471	5 355	42,9 %
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot							
- maksullinen toiminta	0	0	0	0	0	0	
- EU-tulot	0	0	0	0	0	0	
- talousarvon ulkopuolinen rahoitus	0	0	0	0	0	0	
- irtaimen omaisuuden myynti	0	0	0	0	0	0	
Yhteensä	0	0	0	0	0	0	
Nettomenot (+) / -tulot (-)	0	0	0	937	12 471	5 355	42,9 %
Talousarvio/kehys	0	0	0	1 727	11 980	11 980	100,0 %
Kehysmuutoksen tarve	0	0	0	0	0	0	
Talousarvio/kehys	0	0	0	1 727	11 980	11 980	100,0 %
Siirtomäärärahan muutos	0	0	0	790	-491	6 625	
<small>(väästä (+) / väästäön käyttö (-))</small>							
Siirtomääräraha							
- siirto edelliseltä vuodelta	0	0	0	0	790	790	100,0 %
- siirtomäärärahan 31.12.	0	0	0	790	299	7 414	2483,0 %
- valtiolle tuloutus							
Henkilöstömäärä (HTV)	0	0	0	16	48	43	89,5 %

Taulukko 12: Talousarviolaskelmat

Harmaan talouden selvitysyksikön määrärahat ovat 2 003 000 euroa. Yksikön henkilötyövuosikehys on 24 henkilötyövuotta. Tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon varatut määrärahat sisältyvät Kehitys- ja tietohallintoyksikön budjettiin.

- *Harmaan talouden selvitysyksikön menot olivat 1 849 350 M€ euroa eli 92,3 prosenttia budjetoidusta. Henkilötyövuosien toteuma oli koko vuoden keskiarvona 24 htv.*

Veronsaajien oikeudenvallontayksikön määrärahat ovat 2 665 000 euroa. Yksikön henkilötyövuosikehys on 32 henkilötyövuotta.

- *Veronsaajien oikeudenvallontayksikön määrärahan käyttö oli 2 099 490 M€ eli 78,8 prosenttia budjetoidusta. Henkilötyövuositoteuma oli 25 htv.*

Verohallinnon toimintamenomomentti 28.10.01:

- *Verohallinnon toimintamenomomentin 28.10.01 määrärahamyöntö oli yhteensä 406,9 M€. Toimintamenojen toteuma oli 405,3 M€ eli 99,6 % talousarviomyönnöistä. Siirtomääräraha kasvoi 1,6 M€.*
- *Toimintamenoista suurin osuus eli 64,5 % käytettiin palkkaukseen. Toteuma oli 261,6 M€ eli 99,8 % budjetoidusta. Budjetti alittui 0,4 M€ ja palkkausmenot kasvoivat 3,8 % edellisestä vuodesta. Palkat ja palkkiot kasvoivat 2,7 % ja henkilösivukulut kasvoivat 10,0 %. Budjetin alitus johtui henkilötyövuosikehyyksen alituksesta.*
- *Toimitilavuokrat olivat 22,2 M€ ja 92,6 % budjetoidusta. Menot laskivat 1,6 % edellisestä vuodesta. Toimitilaneliöt vähenivät 5 000 neliöllä.*
- *Muut kulutusmenot olivat yhteensä 127,1 M€ eli 90,5 % budjetoidusta. Menot laskivat 2,6 % edellisestä vuodesta. Budjetin alitus johtui tietotekniikan asiantuntijapalveluiden budjetoitua pienemmästä käytöstä.*
 - *Tietotekniikan asiantuntijapalvelut olivat 52,1 M€ ja 77,8 % budjetista. Tilille on kirjattu Tietokarhun volyyrialennus, jonka suuruus oli 1,5 M€. Lisäksi Katre-hankkeelle kirjattiin Tietokarhun volyyrialennusta 0,1 M€.*
 - *ICT käyttöpalvelut olivat 5,1 M€ ja 75,6 % budjetista.*
 - *ICT palveluostot Valtiolta olivat 28,7 M€ ja budjetoitu ylittyi 0,6 %.*
 - *Matkustuspalvelut olivat 4,6 M€ ja budjetti ylittyi 15,0 %.*
 - *Henkilöstöpalvelut olivat 5,4 M€ ja 81,4 % budjetista.*

- *Maksullisen toiminnan tulot olivat 2,9 M€ ja ylittivät 6,4 % budjetoidun määrän. Kokonaistulot kasvoivat edellisestä vuodesta 29,9 %. Kasvu johtuu lisääntyneistä tuloista talousarvion ulkopuolelta 2,3 M€, suurin kasvu yhteistoiminnan kustannusten korvauksissa muilta valtion virastoilta. Maksullisen toiminnan tulot kattoivat n. 0,7 % Verohallinnon nettomenoista.*

Kansallisen tulorekisterin toteutushanke Katre, momentit 28.70.03 ja 28.70.21:

- *Kansallisen tulorekisterin toteutuksen lisätalousarvio oli 19,0 M€. Edellisen vuoden siirtomääräraha oli 25,5 M€. Käyttö oli 12,1 M€ eli 63,5 % lisätalousarviosta.*
- *Palkkamenojen budjetti oli 3,0 M€, käyttö oli 2,0 M€ eli 65,7 %*
- *Muiden kulutusmenojen budjetti oli 15,9 M€, käyttö oli 9,6 M€ eli 60,5 %*
- *Siirtomäärärajakanta 31.12.2019 oli 28,4 M€. Tulorekisterin etuuksien osuus toteutetaan vuoden 2020 aikana, käyttöönotto 1.1.2021.*
- *Vuonna 2019 tehtiin 4,0 M€ peruutus vuoden 2017 siirrettyyn määrärahaan.*

Kansallisen tulorekisteri, momentti 28.10.03

- *Määrärahamyöntö oli 12 M€, ja käyttö oli 5,4 M€ eli 44,7 %.*
- *Palkkamenojen budjetti oli 2,5 M€, käyttö oli 2,1 M€ eli 84,0 %*
- *Muiden kulutusmenojen budjetti oli 9,7 M€, käyttö oli 3,1 M€ eli 32,0 %*
- *Siirtomäärärajakanta 31.12.2019 oli 7,4 M€*

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

- *Momentti 11.01.01. Ansio- ja pääomatuloveron kertymä alitti budjetoidun 0,7 % ja kasvoi 2,0 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 9,9 Mrd. €.*
- *Momentti 11.01.02. Yhteisöveron kertymä alitti budjetoidun 3,9 % ja kasvoi edellisestä vuodesta 1,8 %. Yhteisöveron nettokertymä oli 4,2 Mrd. €.*
- *Momentin 11.01.03. Korkotulojen lähdeveron kertymä alitti budjetoidun 5,6 % ja laski 16,3 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 38,7 M€.*
- *Momentin 11.01.04. Perintö- ja lahjaveron kertymä ylitti budjetoidun 4,0 % ja kasvoi edellisestä vuodesta 8,2 %. Kertymä oli 749,1 M€.*
- *Momentin 11.04.01. Arvonlisäveron kertymä kasvoi 6,7 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 18,9 Mrd. €.*
- *Momentin 11.04.02 Eräistä vakuutusmaksuista suoritettavaa veroa kertyi 788,6 M€. Kasvua edellisestä vuodesta oli 2,2 %.*
- *Momentin 11.04.03 Apteekkiveron kertymä oli 186,5 M€, kasvua edellisestä vuodesta 3,7 %.*
- *Momentin 11.08.01 Tupakkaveron kertymä aleni 16,6 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 930,4 M€. Tupakkaveron kertymään vaikuttaa veroprosenttien muutokset ja sen mukainen varastoon ostaminen.*
- *Momentin 11.08.04 Alkoholiveron kertymä kasvoi 0,7 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 1,5 Mrd. €.*
- *Momentin 11.08.05 Virvoitusjuomaveron kertymä kasvoi 16,4 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 180,0 M€.*
- *Momentin 11.08.07 Energiaverojen kertymä aleni 1,4 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 4,6 Mrd. €.*
- *Momentin 11.08.07 Eräiden juomapakkausten suoritettavaa veroa kertyi 14,4 M€. Vähennystä edellisestä vuodesta oli 8,5 %.*

- Momentin 11.10.03 Autoveron kertymä aleni 11,0 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 888,3 M€.
- Momentin 11.10.05. Varainsiirtoveron kertymä alitti budjetin 2,5 % ja aleni edellisestä vuodesta 0,1 %. Kertymä oli 843,7 M€.
- Momentin 11.10.06 Arpajaisveron kertymä alitti budjetin 6,3 % ja aleni 2,3 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 221,2 M€.
- Momentin 11.10.08 Jäteveron kertymä aleni 51,3 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 3,4 M€. Jätteiden polttaminen on lisääntynyt, uusia jätteenpolttolaitoksia on rakennettu ja myös jätteiden hyötykäyttö kierrättämällä on lisääntynyt, jonka vuoksi kertymä on vuosittain pienentynyt.
- Momentin 11.19.08 Öljyjättemaksun kertymä kasvoi 4,2 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 3,8 M€.
- Momentin 11.19.09 Muut verotulot kertymä aleni 31,7 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 1,4 M€.
- Momentin 12.28. Sekalaisten tulojen ryhmässä kuntien, seurakuntien ja KELA:n osuudet verotuskustannuksista ylittivät talousarvion 1,4 % ja kasvoivat 10,4 % edellisestä vuodesta. Kustannusosuudet olivat yhteensä 166,1 M€.
- Momentin 12.28.99 Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot laskivat 13,3 %. Kertymä oli 7,9 M€
- Momentin 12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista olivat - 261 t€.
- Momentin 12.39.02 Verotukseen liittyvät korkotulot kasvoivat 19,5 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 51,4 M€.
- Momentin 12.39.04 Siirrettyjen määrärahojen peruutukset olivat 4,0 M€. Tämä on momentin 28.70.21 Kansallisen tulorekisterin toteutuksen vuoden 2017 määrärahan peruutus, kts liite 4.
- Momentin 12.39.10 Muiden sekalaisten tulojen kertymä laski 71,6 % edellisestä vuodesta. Kertymä oli 109 t€.
- Verohallinnon toimintamenomomentin 28.10.01 määrärahamyöntö oli yhteensä 406,9 M€. Toimintamenojen toteuma oli 405,3 M€ eli 99,6 % talousarviomyönöistä. Seuraavalle vuodelle siirtyi 106,6 M€, siirtomäärärahakanta kasvoi 1,6 M€.
- Momentin 28.10.03 Kansallisen tulorekisterin toimintamenot (siirtomääräraha 3v) määrärahamyöntö oli yhteensä 12,0 M€. Toimintamenojen toteuma oli 5,4 M€ eli 44,7 %. Seuraavalle vuodelle siirtyi 7,4 M€.
- Momentin 28.10.63.1 Takaisin maksetut verot myöntö oli 27,2 M€. Määrärahasta käytettiin 25,4 M€, eli 93,3 %.
- Momentin 28.10.95.2 Verotukseen liittyvät korkomenot käyttö oli 13,5 M€ ja alitti budjetin 6,9 %. Momentin käyttö laski edellisestä vuodesta 1,8 M€.
- Momentin 28.10.97 Autoveron vientipalautuksen käyttö oli 5,7 M€ ja alitti budjetin 5,5 %.
- Momentin 28.60.12 Osaamisen kehittäminen oli 300 t€ M€, käyttö laski edellisestä vuodesta 1,9 %.
- Momentin 28.70.21 Kansallisen tulorekisterin toteutus (siirtomääräraha 3 v) lisätalousarvio oli 19,0 M€. Toimintamenojen toteuma oli 12,1 M€. Valtiolle tuloutuksen (4 M€) jälkeen seuraavalle vuodelle siirtyi 28,4 M€
- Momentin 28.91.41.1. Energiaverotuen käyttö oli 280,1 M€ eli 96,6 % talousarvion mukaisesta määrästä. Käyttö kasvoi edellisestä vuodesta 2,7 %.
- Momentin 28.92.40 Isäntäkorvausta Pohjoismaiden investointipankille toteuma oli 12,3 M€. Käyttö vastasi talousarvion mukaista määrää.
- Momentin 32.30.51.07. Palkkatuettu työ valtionhallintoon toteuma oli 56 t€. Käyttö vastasi talousarvion mukaista määrää.
- Momentit 33.20.50–33.20.52 Valtionosuus peruspäivärahasta, Palkkatuettu työ, valtionhallinto käyttö oli 22 t€.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

- *Maksullisen toiminnan tuotot olivat 2,9 M€ ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 6,2 %.*
- *Muut toiminnan tuotot olivat 8,8 M€, ja niiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 40,6 %. Toteumasta 5,2 M€ on verovarojen kirjanpidosta mm. vanhentuneiden hyvitysten tuloutuksia ja epäselvien maksujen tuloutuksia.*
- *Ostot (aineet, tarvikkeet ja tavarat) olivat 2,1 M€ ja niiden määrä aleni 30,4 % edellisestä vuodesta.*
- *Henkilöstökulut olivat 270,0 M€ ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 5,4 %. Henkilötyövuosien määrä aleni vuodesta 2018. Henkilöstösivukulut, palkat ja palkkiot kasvoivat edellisestä vuodesta.*
- *Vuokrat olivat 24,1 M€, ja ne alenivat 5,6 % edellisestä vuodesta. Rakennusten vuokrat vähenivät 1,6 prosenttia. Toimitilaneliöt vähenivät 5 000 neliöllä.*
- *Palvelujen ostot olivat 126,3 M€ ja ne kasvoivat 0,5 % edellisestä vuodesta.*
- *Muut kulut olivat 34,2 M€ ja ne kasvoivat 12,4 %. Tilille kirjataan VKP:n palautuksia (Takaisin maksetut verot), erän kasvua selittää erityisesti vuonna 2012 VM:n tekemänä arvonlisäveron huojennuspäätöksen mukaiset palautukset.*
- *Valmistus omaan käyttöön tilille pääasiassa aktivoitiin Valmishankkeen, OmaVeron ja tulorekisterin tietojärjestelmien menoja, toteuma oli 54,0 M€.*
- *Poistojen määrä oli 14,5 M€ ja ne laskivat 0,6 % edellisestä vuodesta.*
- *Rahoitustuotot olivat 11,4 M€ ja ne kasvoivat 34,0 % edellisestä vuodesta. Rahoitustuotot liittyvät veronkannon eriin.*
- *Rahoituskulut olivat 13,5 M€ ja niiden määrä väheni 11,7 % edellisestä vuodesta. Rahoituskulut ovat korkoja euromääräisistä veloista.*
- *Satunnaisia tuottoja oli 21 t€.*
- *Satunnaisia kuluja oli 401 t€, mm. vahingonkorjauksia.*
- *Siirtotalouden tuottojen määrä oli 166,1 M€ ja ne kasvoivat 10,4 % edellisestä vuodesta.*
- *Siirtotalouden kuluja elinkeinoelämälle maksettiin 280,1 M€ ja määrä kasvoi 2,7 % edellisestä vuodesta. Kasvu johtuu edelleen energiaverotuen kasvusta.*
- *Tilikauden tuottojäämä oli 43,4 Mrd. €. Kasvu edellisvuodesta oli 2,8 %. Tuottojäämä on siirretty tilinpäätöksessä valtion pääomaan.*

1.7.4 Tase

- *Muut pitkävaikutteiset menot -tilin saldo kasvoi 48,7 M€. Saldoa kasvatti itse valmistetut ja teetetetyt tietojärjestelmät.*
- *Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat olivat 71,8 M€, vähennystä 6,4 M€. Tilille kirjataan keskeneräisten tietojärjestelmien aktivointeja, isoimpina Valmishanke ja tulorekisteri.*
- *Myyntisaamisten määrä oli 1,1 M€, lisäystä 0,8 M€*
- *Siirtosaamiset olivat 3,3 M€ ja ne vähenivät 2,2 M€. Saldoa pienensi Tietokarhun palautuksen pieneminen.*
- *Muiden lyhytaikaisten saamisten määrä oli 1,4 M€ kun ne vuonna 2018 olivat 355,2 M€. Tälle tilille vuonna 2018 kirjatut saamiset kirjattiin vuonna 2019 tileille Verohallinnolle tilitetyt arvonlisäverot ja Arvonlisävero.*
- *Ostovelat olivat 25,1 M€, vähennystä 2,8 M€.*

- Edelleen tilittävät erät olivat 1 255,7 M€, kasvua 88,8 M€. Pääosin veronkannon edelleen tilittäviä eriä.
- Siirtovelat olivat 49,1 M€, kasvua 4,3 M€. Kasvu johtuu lomapalkkavelan muutoksesta.
- Muut lyhytaikaiset velat olivat 7,3 M€, vähennys 1,4 M€. Saldo on Tullin Proteus-järjestelmästä.
- Verohallinnon taseen loppusumma oli 167,2 M€. Pieneminen johtuu muiden lyhytaikaisten saatavien vähentymisestä kirjaustavan muutoksen johdosta.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus viraston toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Verohallinnon johto on arvioinut viraston sisäisen valvonnan tilaa käyttäen COSO-viitekehykseen perustuvaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa. Arvioinnit on tehty kattavasti Verohallinnon toiminnasta. Sisäinen tarkastus on arvioinut sisäisen valvonnan riittävyyttä ja asianmukaisuutta suorittamiensa tarkastusten perusteella.

Arviointien perusteella Verohallinnon sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta täyttävät valtion talousarviosta annetun asetuksen 69§:ssä säädetyt vaatimukset.

Verohallinnossa käynnistettiin vuoden 2019 aikana Toimintatapojen kehittämishanke sekä Asiakasratkaisut ja tuotteet - hanke Verohallinnon strategisten tavoitteiden edistämiseksi. Edistettiin Verohallinnon strategista henkilöstösuunnittelua ja otettiin käyttöön sitä tukeva Osaava-järjestelmän ensimmäinen vaihe. Toimintavarmuutta, prosesseja ja toiminnan arviointia on kehitetty. Käyttöön otettiin uusi resurssisuunnittelujärjestelmä (BPC) sekä suunnittelu- ja seurantajärjestelmä (SSR). Lisäksi Verohallinnossa valmisteltiin kansallisen tulorekisterin (KATRE) tietojärjestelmän seuraavan vaiheen käyttöönottoa. Valmis-ohjelmiston käyttöönoton ja siirtymävaiheen varmistamista on jatkettu ja Valmis-ohjelmiston 4b-vaihe otettiin marraskuussa käyttöön, kun varainverotus siirrettiin onnistuneesti GenTax-järjestelmään.

Vuoden 2020 aikana tullaan jatkamaan strategisten kehittämishankkeiden läpivientiä. Osaava-järjestelmää tullaan kehittämään ja laajentamaan uusilla osa-alueilla. Vuonna 2020 jatketaan valmisteverotuksen ja autoverotuksen siirtoa Tullin järjestelmästä Verohallinnon Valmis-ohjelmistoon. Lisäksi valmistellaan etuuksien ja eläkkeiden osalta käyttöönottoa osaksi kansallista tulorekisteriä (KATRE).

1.9 Arviointien tulokset

Toimintavuoden aikana ei ole tehty Verohallinnon tuloksellisuuden ja toiminnan vaikutavuuden kokonaisarviointeja.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Verohallinnossa ei ole havaittu valtion tai sen vastuulla oleviin varoihin kohdistuneita väärinkäytöksiä toimintavuoden aikana.

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotilastot

1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

2 Talousarvion toteumalaskelma

Verohallinnon talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2019	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	42 714 806 314,34	44 164 822 508	43 902 341 820,38	-262 480 687,27	99,4
11.01.01. Ansio- ja pääomatuloverot	9 701 120 659,15	9 968 000 000	9 897 220 112,63	-70 779 887,37	99,3
11.01.02. Yhteisövero	4 077 751 992,74	4 318 000 000	4 150 481 199,57	-167 518 800,43	96,1
11.01.03. Korkotulojen lähdevero	46 217 276,34	41 000 000	38 705 868,41	-2 294 131,59	94,4
11.01.04. Perintö- ja lahjaverot	692 262 962,52	720 000 000	749 116 900,17	29 116 900,17	104,0
11.04.01. Arvonlisävero	17 751 109 854,54	18 932 348 708	18 932 348 708,46	0,00	100,0
11.04.02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	771 420 300,62	795 900 000	788 591 957,95	-7 308 042,05	99,1
11.04.03. Apteekkivero	179 897 868,08	186 516 190	186 516 189,93	0,00	100,0
11.08.01. Tupakkaverot	1 115 150 533,37	930 446 245	930 446 244,85	0,00	100,0
11.08.04. Alkoholi- ja tupakkaverot	1 471 467 206,19	1 481 766 590	1 481 766 589,89	0,00	100,0
11.08.05. Virvoitusjuomaverot	154 602 771,09	180 030 632	180 030 631,60	0,00	100,0
11.08.07. Energiaverot	4 657 157 377,07	4 590 967 060	4 590 967 060,18	0,00	100,0
11.08.08. Eräiden juomapakkausten valmisteverot	15 691 922,71	14 352 764	14 352 764,34	0,00	100,0
11.10.03. Autovero	997 751 902,30	888 298 278	888 298 277,61	0,00	100,0
11.10.05. Varainsiirtovero	844 246 446,54	865 000 000	843 702 673,66	-21 297 326,34	97,5
11.10.06. Arpajaisvero	226 334 314,45	236 000 000	221 221 181,33	-14 778 818,67	93,7
11.10.08. Jätevero	6 933 987,37	11 000 000	3 379 419,01	-7 620 580,99	30,7
11.19.08. Öljyjättemaksu	3 648 148,00	3 802 104	3 802 103,99	0,00	100,0
11.19.09. Muut verotulot	2 040 791,26	1 393 937	1 393 936,80	0,00	100,0
12. Sekalaiset tulot	203 509 217,33	227 572 562	229 289 515,88	1 716 953,45	100,8
12.28.11. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	115 517 465,63	125 802 000	127 520 492,93	1 718 492,93	101,4
12.28.12. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	22 230 165,21	24 209 000	24 540 026,13	331 026,13	101,4
12.28.13. Evankelisuterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	12 702 951,55	13 834 000	14 022 872,07	188 872,07	101,4
12.28.99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	9 164 530,82	7 947 397	7 947 397,12	0,00	100,0
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	174 176,82	-260 719	-260 718,84	0,00	100,0
12.39.02. Verotukseen liittyvät korkotulot	43 018 179,00	51 410 317	51 410 317,39	0,00	100,0
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	317 411,46	4 000 000	4 000 000,00	0,00	100,0
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	384 336,84	109 129	109 129,08	0,00	100,0
Tuloarviotilit yhteensä	42 918 315 531,67	44 392 395 070	44 131 631 336,26	-260 763 733,82	99,4

Pääluokan, momentin ja tilinotteen numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2018	Talousarvio 2019 (TA + LTAct)	Talousarvio 2019 määrärahojen		Tilinpäätös 2019	Verailu Tulospäättös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2019	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2019	Käyttö vuonna 2019 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	749 226 202,60	815 350 764	689 188 036,41	133 049 701,16	802 237 737,59	13 113 026,43	131 339 234,48	569 506 485,48	423 053 684,37	142 452 801,11
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan avonisuuseronot (arviomääräraha)	28 002 233,22	27 171 513	27 171 513,02		27 171 513,02	0,00				
28.10.01. Verohallinnon toimintameno (netto) (siirtomääräraha 2 v)	378 088 000,00	406 887 000	300 249 214,10	106 637 785,90	406 887 000,00	0,00	105 081 935,50	511 988 935,50	405 331 149,60	106 637 785,90
28.10.03. Kansallisen luokituksen bittintameno (siirtomääräraha 3 v)	1 727 000,00	11 990 000	4 665 902,32	7 414 097,68	11 990 000,00	0,00	789 595,91	12 769 595,91	5 355 498,23	7 414 097,68
28.10.63. Takaisin maksettuihin veroihin (arviomääräraha)	21 924 479,12	27 200 000	25 369 192,87		25 369 192,87	1 830 807,13				
28.10.63.1. Takaisin maksettuihin veroihin	21 924 479,12	27 200 000	25 369 192,87		25 369 192,87	1 830 807,13				
28.10.95. Verotukseen liittyvät korkeimot (arviomääräraha)	15 279 116,92	14 500 000	13 498 682,63		13 498 682,63	1 001 317,37				
28.10.95.2. Verotukseen liittyvät korkeimot Verotuslaitos	15 279 116,92	14 500 000	13 498 682,63		13 498 682,63	1 001 317,37				
28.10.97. Aulveron viennin (arviomääräraha)	4 157 763,77	6 000 000	5 668 682,71		5 668 682,71	331 317,29				
28.60.12. Osamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	305 945,00	300 251	300 251,00		300 251,00	0,00		300 251,00	300 251,00	0,00
28.70.21. Kansallisen luokituksen tulos (siirtomääräraha 3 v)	15 663 000,00	19 000 000	2 182,40	18 997 817,60	19 000 000,00	0,00	25 467 703,07	44 467 703,07	12 066 785,54	28 400 917,53
28.91.41. Energiaerottelu (arviomääräraha)	272 634 093,64	280 000 000	280 050 819,66		280 050 819,66	9 949 180,14				
28.92.40. Isäntämaavastaus Pohjoismaiden investointipankille (viitea määräraha)	11 544 550,33	12 312 000	12 311 555,50		12 311 555,50	404,50				
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	60 129,69	55 995	55 995,42		55 995,42	0,00	0,00	55 995,42	55 995,42	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	60 129,69	55 995	55 995,42		55 995,42	0,00		55 995,42	55 995,42	0,00
32.30.51.07. Pakkautu työ, valtionhallinto (KPV)	60 129,69	55 995	55 995,42		55 995,42	0,00		55 995,42	55 995,42	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	24 281,98	21 200	21 199,69		21 199,69	0,00				
33.20.50. Valtionosuus työllisyystuokseen ansaitunasta ja vuorokausilukuisesta (arviomääräraha)	16 070,21	18 671	18 670,80		18 670,80	0,00				
33.20.50.01. Pakkautu työ, valtionhallinto	16 070,21	18 671	18 670,80		18 670,80	0,00				
33.20.51. Valtionosuus perusväkivälistä (arviomääräraha)	8 211,77									
33.20.51.01. Pakkautu työ, valtionhallinto	8 211,77									
33.20.52. Valtionosuus työllisyystuokseen ansaitunasta (netto) (arviomääräraha)		2 529	2 528,89		2 528,89	0,00				
33.20.52.01. Pakkautu työ, valtionhallinto		2 529	2 528,89		2 528,89	0,00				
Määrärahadit yhteensä	749 410 614,27	815 427 949	669 265 221,52	133 049 701,16	802 314 922,70	13 113 026,43	131 339 234,48	569 562 470,90	423 109 669,79	142 452 801,11

Verohallinnon talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²	Valtuusjantiden käyöt (1000 €) ³					Valtuusten käytöstä aiheutuneet talousarvion määrät valtuusvuorokausittain					Määrä valtuusvuorokausittain yhteensä		
	Aikaisemman vuoden valtuusten käyöt ³	Uudet valtuudet		Uusiutuneet valtuudet		Vuoden 2019 valtuudet		Talousarvio-määrä 2019	Määrä tase 2020	Määrä tase 2021		Määrä tase 2022	Määrä tase myöhemmin
		Uudet valtuudet	Uusiutuneet valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käytännössä	Uusiutu v. 2020 TA:ssa						
28.10.01. Verohallinnon toimintameno	108999	1	1	1	1	1	1	8310	6081				6081
Aikaisempien vuosien valtuudet	108999							8310	6081				6081
Vuonna 2019 käytävissä olleet valtuudet		1	1	1	1	1	1						
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus	20032							3324	8416				8416
Aikaisempien vuosien valtuudet	20032							3324	8416				8416
Vuonna 2019 käytävissä olleet valtuudet													
Yhteensä	129031	1	1	1	1	1	1	11634	14497				14497
Aikaisempien vuosien valtuudet	129031							11634	14497				14497
Vuonna 2019 käytävissä olleet valtuudet		1	1	1	1	1	1						

3 Tuotto- ja kululaskelma

Verohallinnon tuotto- ja kululaskelma		1.1.2019-31.12.2019		1.1.2018-31.12.2018	
TOIMINNAN TUOTOT					
Maksullisen toiminnan tuotot	2 873 460,64			2 704 808,55	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	326 688,05			567 803,29	
Muut toiminnan tuotot	<u>8 803 339,11</u>	12 003 487,80		<u>6 261 475,33</u>	9 534 087,17
TOIMINNAN KULUT					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	2 116 867,09			3 042 344,73	
Henkilöstökulut	269 931 016,43			256 003 432,07	
Vuokrat	24 095 476,82			25 530 548,42	
Palvelujen ostot	126 311 964,56			125 729 434,91	
Muut kulut	34 244 588,02			30 472 019,30	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-54 041 272,50			-47 876 829,53	
Poistot	14 526 772,89			14 612 420,85	
Sisäiset kulut	<u>995 434,72</u>	<u>-418 180 848,03</u>		<u>1 148 814,17</u>	<u>-408 662 184,92</u>
JÄÄMÄ I		-406 177 360,23			-399 128 097,75
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
Rahoitustuotot	11 367 434,23			8 483 111,46	
Rahoituskulut	<u>-13 500 754,04</u>	-2 133 319,81		<u>-15 286 937,77</u>	-6 803 826,31
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT					
Satunnaiset tuotot	20 854,37			90 052,03	
Satunnaiset kulut	<u>-401 439,85</u>	<u>-380 585,48</u>		<u>-52 029,31</u>	<u>38 022,72</u>
JÄÄMÄ II		-408 691 265,52			-405 893 901,34
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT					
Tuotot					
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta	127 520 492,93			115 517 465,63	
Siirtotalouden tuotot sosiaaliturvarahastoilta	24 540 026,13			22 230 165,21	
Siirtotalouden tuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	<u>14 022 872,07</u>	166 083 391,13		<u>12 702 951,55</u>	150 450 582,39
Kulut					
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	-280 050 726,90			-272 633 925,50	
Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	<u>-12 311 595,50</u>	<u>-292 362 322,40</u>		<u>-11 544 550,93</u>	<u>-284 178 476,43</u>
JÄÄMÄ III		-534 970 196,79			-539 621 795,38
TUOTOT VEROISTA JA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA					
Verot ja veronluonteiset maksut	43 896 568 464,06			42 710 487 632,15	
Muut pakolliset maksut	41 340 782,71			38 947 333,04	
Perityt arvonlisäverot	3 775,52			64 858,42	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-27 161 039,53</u>	<u>43 910 751 982,76</u>		<u>-27 869 423,12</u>	<u>42 721 630 400,49</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>43 375 781 785,97</u>			<u>42 182 008 605,11</u>

4 Tase

Verohallinnon Tase				
	31.12.2019		31.12.2018	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SUIJITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	3 107 459,94		5 751 492,66	
Muut pitkävaikuttiset menot	85 934 622,27		37 195 643,99	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	71 771 698,04	160 813 780,25	78 187 021,80	121 134 158,45
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Koneet ja laitteet	297 906,07		435 326,15	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 113,41	300 019,48	2 113,41	437 439,56
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SUIJITUKSET YHTEENSÄ				
		161 113 799,73		121 571 598,01
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	1 106 788,17		325 199,47	
Siirtosaamiset	3 319 768,22		5 473 129,70	
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 439 318,45	5 865 874,84	355 216 890,11	361 015 219,28
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	240 475,26		212 824,97	
Kirjanpitoyksikön menotilit	7 116,67	247 591,93	1 033,17	213 858,14
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ				
		6 113 466,77		361 229 077,42
VASTAAVAA YHTEENSÄ				
		167 227 266,50		482 800 675,43

Verohallinnon Tase				
	31.12.2019		31.12.2018	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-473 673 163,50		-473 673 163,50	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-296 602 332,34		-497 890 855,25	
Pääoman siirrot	-43 780 297 624,54		-41 980 720 082,20	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	43 375 781 785,97	-1 174 791 334,41	42 182 008 605,11	-770 275 495,84
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	51 490,05		228 496,72	
Saadut ennakot	90 454,82		95 571,22	
Ostovelat	25 122 246,25		27 930 380,45	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	4 596 292,48		4 371 858,36	
Edelleen tilittävät erät	1 255 700 285,79		1 166 912 429,52	
Siirtovelat	49 130 852,90		44 828 864,63	
Muut lyhytaikaiset velat	7 326 978,62	1 342 018 600,91	8 708 570,37	1 253 076 171,27
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ				
		1 342 018 600,91		1 253 076 171,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ				
		167 227 266,50		482 800 675,43

5 Liitetiedot

SISÄLLYSLUETTELO

	sivu
1. Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	34
2. Nettoutetut tulot ja menot	35
3. Arviomäärärahojen ylitykset	36
4. Peruutetut siirretyt määrärahat	36
5. Henkilöstökulujen erittely	36
6. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	37
7. Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	38
8. Rahoitustuotot ja -kulut	38
9. Talousarviotaloudesta annetut lainat	38
10. Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	38
11. Taseen rahoituserät ja velat	38
12. Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	39
13. Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	39
14. Taseeseen sisällyttömät rahastoidut varat	39
15. Velan muutokset	39
16. Velan maturiteettijakauma ja duraatio	39
17. Verosaamiset 31.12.2019	40
18. Menomomentin käyttö vakiosisällöstä poikkeavaan käyttötarkoitukseen	41
19. Verohallinnon maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, 2019	42

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjebintia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sopimuskaudelle 2018-2020 (9.3.2018) on sopimuksen 6 §:ssä kirjattu, että virkamiehelle ja työntekijälle, jonka palvelussuhde on alkanut viimeistään 3.9.2018 ja palvelussuhde on keskeytymättä jatkunut 18.11.2018 saakka, maksetaan tammikuun 2019 palkanmaksun yhteydessä erillinen kertaerä. Kertaerä on suuruudeltaan 9,2 % yleisen virka- ja työehtosopimuksen 7 §:n mukaisesta kuukausipalkkauksesta.

Kertaerää ei ole jaksotettu tilikaudelle 2018, vaan se on kirjattu kokonaisuudessaan tilikauden 2019 menoksi.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Ulkomaanrahan määräiset velat eivät ole olennaisia, joten niitä ei ole muutettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Velat on viety kirjanpitoon tapahtuman syntymispäivän mukaiseen valuuttakurssiin euroiksi muutettuna ja syntyvät kurssierot on käsitelty maksuperusteisesti.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus – ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Omaisuus on arvostettu tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Verohallinnossa yhdenmukaisin periaatein, säännösten ja määräysten mukaisesti.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä talousarviotulot ja –menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkityksellään vähäisiä.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvia merkittävän suuruisia tuottoja, kuluja tai virheiden korjauksia ei ole ollut.

5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Tilinpäätösvuoden ja edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia keskenään.

6. Selvitys varainhoitovuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista.

Varainhoitovuoden jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia muutoksia, jotka vaikuttaisivat tilinpäätöksen laatimiseen tai tilinpäätösten vertailtavuuteen.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 2: Nettotuetut tulot ja menot

Nomenkluuri	Tilinpäätös 2018		Talousvuosi 2019 (TA+LTA)		Talousvuosi 2019		Tilinpäätös 2019		Talous- Tilinpäätös		Sitomattomat kokonaistyydyttämät		Sisäly seuravalle vuodelle
	Tilinpäätös 2018	Talousvuosi 2019 (TA+LTA)	Talousvuosi 2019	Talousvuosi 2019	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2019	Käytännössä vuonna 2019	Käytännössä vuonna 2019 (p. päätöks)	Edellisen vuodelta siirtyvät määrät	Vastuu Tilinpäätös	Käytännössä vuonna 2019	Käytännössä vuonna 2019 (p. päätöks)	
28.10.01.	382 401 300,22	409 887 000	335 775 648,46	412 413 434,36								410 857 553,95	
Verohallinnon kumittamiset (netto) (Sitomattomat 2)	4 313 370,22	2 550 000	5 535 434,36	5 535 434,36								5 535 434,36	
Nettotulot	378 088 000,00	406 887 000	300 210 214,10	406 887 000,00			106 637 785,90		0,00	106 081 535,50	511 999 935,50	405 301 148,00	106 637 785,90
33.20.52			2 533,89	2 533,89									
Vastuuusvelvoitteiden perustamiset (netto) (Arvottomat)			2 533,89	2 533,89									
Nettomeno		2 533	2 533,89	2 533,89					0,00				

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		4 000 000,00
Vuosi 2017		4 000 000,00
28.70.21. Kansallisen tulorekisterin toteutus	4 000 000,00	
Pääluokat yhteensä		4 000 000,00
Vuosi 2017		4 000 000,00

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2019	2018
Henkilöstökulut	227 741 689,05	218 650 034,70
Palkat ja palkkiot	224 557 720,45	217 758 978,13
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	3 183 968,60	891 056,57
Henkilösivukulut	42 189 327,38	37 353 397,37
Eläkekulut	38 996 460,77	34 890 564,20
Muut henkilösivukulut	3 192 866,61	2 462 833,17
Yhteensä	269 931 016,43	256 003 432,07
Johdon palkat ja palkkiot, josta	4 337 743,86	5 018 110,57
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	1 200,00	1 380,00
Johto	1 200,00	1 140,00
Muu henkilöstö	0,00	240,00

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu Verohallinnossa yhdenmukaisin periaattein käyttö-omaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta. Käyttöomaisuushyödykkeille ei ole määritelty jäännösarvoa. Poistojen tekeminen aloitetaan hankintakautta tai käyttöönottoa seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Suunnitelman mukaiset poistobajat

Omaisuusryhmä	KOM-luokka	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo %
Aineettomat hyödykkeet					
112 Aineettomat oikeudet					
11200000 Oslatut valmisohjelmistot ja tietojärjestelmät	1120010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot					
11400000 Itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät	1140010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
11490000 Muut pitkävaikutteiset menot	1149010	Tasapoisto	10 vuotta	10 %	0 %
Aineelliset hyödykkeet					
125-126 Koneet ja laitteet					
12500000 Autot ja muut maankuljetusvälineet	1250010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12550000 ICT-laitteet	1255010	Tasapoisto	3 vuotta	33 %	0 %
12560000 Toimistokoneet ja laitteet	1256010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12570000 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	1257010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12580000 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	1258010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
12690000 Muut koneet ja laitteet	1269010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet					
12800000 Taide-esineet	1280010	Ei poisteta			
12890000 Muut aineelliset hyödykkeet	1289010	Tasapoisto	5 vuotta	20 %	0 %
130 Käyttöomaisuusarvopaperit					
13030000 Muut osuudet	1303010	Ei poisteta			

Vähäiset omaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2019	13 612 241,51	58 588 089,78	78 187 021,80	150 387 353,09
Lisäykset	0,00	60 456 596,26	54 041 272,50	114 497 868,76
Vähennykset	0,00	0,00	-60 456 596,26	-60 456 596,26
Hankintameno 31.12.2019	13 612 241,51	119 044 686,04	71 771 698,04	204 428 625,59
Kertyneet poistot 1.1.2019	-7 860 748,85	-21 392 445,79	0,00	-29 253 194,64
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-2 644 032,72	-11 717 617,98	0,00	-14 361 650,70
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	-10 504 781,57	-33 110 063,77	0,00	-43 614 845,34
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	3 107 459,94	85 934 622,27	71 771 698,04	160 813 780,25

	Aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
	125-126 Koneet ja laitteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno 1.1.2019	915 274,83	2 113,41	917 388,24
Lisäykset	27 702,11	0,00	27 702,11
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2019	942 976,94	2 113,41	945 090,35
Kertyneet poistot 1.1.2019	-479 948,68	0,00	-479 948,68
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-165 122,19	0,00	-165 122,19
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2019	-645 070,87	0,00	-645 070,87
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	297 906,07	2 113,41	300 019,48

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä saamisista	11 367 467,59	8 483 117,83	2 884 349,76
Muut rahoitustuotot	-33,36	-6,37	-26,99
Rahoitustuotot yhteensä	11 367 434,23	8 483 111,46	2 884 322,77

Rahoituskulut	2019	2018	Muutos 2019-2018
Korot euromääräisistä veloista	13 500 754,04	15 286 937,77	-1 786 183,73
Rahoituskulut yhteensä	13 500 754,04	15 286 937,77	-1 786 183,73

Netto -2 133 319,81 -6 803 826,31 4 670 506,50

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 10.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päätyessä voimassa olleita valtiontakauksia.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päätyessä voimassa olleita valtiontakauksia.

Voimassa olevat takaukset ja takuut valutoittain

Verohallinnolla ei ole myönnettyjä varainhoitovuoden päätyessä voimassa olleita valtiontakauksia eikä valtiontakauksia eri valuutoissa.

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintameno määrärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	75 131 000,00	62 074 000,00	23 460 000,00	18 078 000,00	48 648 500,00	152 260 500,00

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintameno määrärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarviomenot 2019	Määrärahatarve 2020	Määrärahatarve 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	75 131 000,00	62 074 000,00	23 460 000,00	18 078 000,00	48 648 500,00	152 260 500,00

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Verohallinnolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 17: Verosaamiset 31.12.2019

Valtion kirjanpöytäkunnan lausunnon nro 11/1997 mukaisesti taseessa ei ole mukana verosaamisia. Taseen sijasta ne esitetään liiteletona.

TILANNE 31.12.2019		TILANNE 31.12.2018		
Saatava yhteensä *	Valtion osuus saatavasta	Saatava yhteensä	Valtion osuus saatavasta	
VEROHALLINTO YHTEENSÄ	863 530 870	464 320 361	902 020 216	466 648 573

* erääntymättömät ja jäämät per 31.12.2019 maksuunpanovuodelta 2019

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 18: Menomomentin käyttö vakiosisällöstä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti	Lkp-ryhmä	Euroa
<p>28.10.63.1 Takaisin maksetut verot Verohallinto</p> <p>Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:</p> <p>Määrärahaa saa käyttää veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on Verohallituksen päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron</p>	45 Muut kulut	25 369 193
<p>28.10.95.2 Verotukseen liittyvät korkomenot Verohallinto</p> <p>Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:</p> <p>Määrärahaa saa käyttää verotukseen liittyvien korkomenojen maksamiseen.</p>	51 Rahoituskulut	13 498 683
<p>32.30.51.07 Palkkatuetty työ, valtionhallinto</p> <p>Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:</p> <p>Määrärahaa saa käyttää työttömien työllistämiseksi henkilöstön palkkaamiseen ja työn järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin</p>	41 Henkilöstökulut	55 985
<p>33.20.50.01 Palkkatuetty työ, valtionhallinto</p> <p>Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:</p> <p>Määrärahaa saa käyttää työttömien työllistämiseksi henkilöstön palkkaamiseen ja työn järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin</p>	41 Henkilöstökulut	18 671
<p>33.20.52.01 Palkkatuetty työ, valtionhallinto</p> <p>Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:</p> <p>Määrärahaa saa käyttää työttömien työllistämiseksi henkilöstön palkkaamiseen ja työn järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin</p>	41 Henkilöstökulut	2 529

Verohallinnon tilinpäätöksen liite 19:

VEROHALLINNON MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA, 2019

Ennakkoratkaisut

TUOTOT	2019 TOTEUMA	2018 TOTEUMA	2017 TOTEUMA
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 904 896	1 682 693	1 624 870
Tuotot yhteensä	1 904 896	1 682 693	1 624 870
 KOKONAISKUSTANNUKSET			
Erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0
- henkilöstökustannukset	2 023 128	1 881 009	1 864 466
- palvelujen ostot	4 542	6 825	7 578
- tukitoimintojen kustannukset	367 749	400 569	380 065
Erilliskustannukset yhteensä	2 395 420	2 288 402	2 252 109
 KÄYTTÖJÄÄMÄ	-490 524	-605 710	-627 239
 Osuus yhteiskustannuksista	662 898	645 257	614 547
- työaikojen yhteiskustannukset	569 956	535 081	519 128
- tukitoimintojen yhteiskustannukset	92 943	110 176	95 419
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	662 898	645 257	614 547
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 058 318	2 933 659	2 866 656
 KUSTANNUSVASTAAVUUS	-1 153 422	-1 250 967	-1 241 786
 Kustannusvastaavuus %	62,3 %	57,4 %	56,7 %

6 Allekirjoitus

Hyväksyn kirjanpitoyksikkö Verohallinnon tilinpäätöksen vuodelta 2019.

Helsingissä 28.2.2020

Pääjohtaja

Markku Heikura